

LETO XX.

OKTOBER, 1971

STEVILKA 10

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
Čez morje \$ 4.00

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

GLASNIK DRUŽBE

SV. MOHORJA V CELOVCU

Dragi prijatelji, poverjeniki in poverjenice: —

Ko sporočamo, kaj bo obsegal jesenski knjižni dar, se vam naj-
lepše zahvaljujemo za dobrohotnost, da boste spet širili naše knjige.

Knjige bodo naslednje:

KOLENDAR za leto 1972. Prinaša važna poročila iz preteklosti
in sedanjosti, o Slovencih po svetu in v domovini, poleg tega polno
pisanega branja z zanimivostmi in napotki.

MATERINA RUTA je naslov večerniški povesti, ki jo je spisal
znani prekmurski pisatelj Lojze Kozar. Povest obsega 208 strani.
Dogaja se ob koncu prve svetovne vojne med Muro in Rabo. Vaški
posebnež 6letni siroti reši edino dediščino — materino ruto. . .

MED LJUDMI je ime tretji knjigi, ki jo je spisal znani in
priznani psiholog dr. Anton Trstenjak. Dragocena knjiga, ki nazorno
opozarja bralce na nujno potrebno psihološko podprtih medseboj-
nih odnosov. Gre za znosno prijetno in osrečujoče sožitje med
ljudmi.

NA ČRNEM KONTINENTU je četrta knjiga. Znani svetovni
popotnik in pisatelj Vinko Zaletel je na poti v Južno Ameriko sko-
zi Afriko videl marsikaj, kar nas bo zanimalo, zlasti njegovo sre-
čavanje s slovenskimi misijonarji v Afriki.

CENA vsem štirim knjigam je v Avstraliji 4 dolarje.

Upamo da jih dobite pred božičem, prav pa je, že sedaj
veste, kakšne bodo.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleš-
ka knjiga o Baragu — \$ 1.

"SRCE V SREDINI", spisal Vinko Brumen. Živ-
ljenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka.
Vezana \$4, broširana \$3.

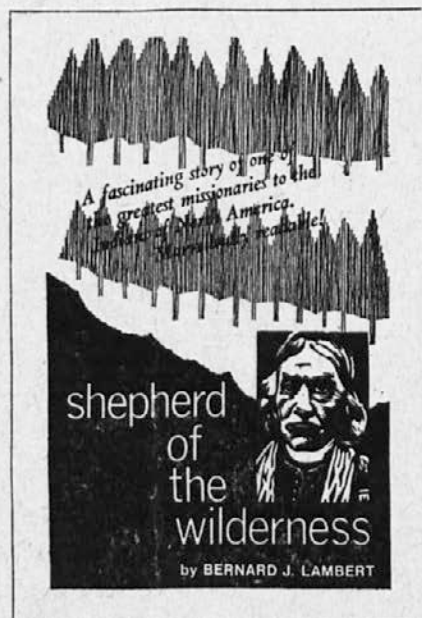
SKORAJ 50 LET. — Misijonski spomini sestre
Ksaverije Pirc. Z mnogimi krasnimi slikami. —
S poštnino \$ 2.

BARAGA — slovenska knjiga, spisala Jaklič in
Šolar. — \$ 1, poštnina 40c.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAV-
ŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI —
Spisal dr. Filip Žakelj. Krasna knjiga o Barago-
vem češčenju Matere božje. — \$ 2, poštnina 40 c.

LETO XX.

OKTOBER, 1971

ŠTEVILKA 10

O DRUŽBI SV. MOHORJA V CELOVCU

V DOLGI RAZPRAVI v dveh številkah je AMERIŠKA DOMOVINA v Clevelandu v letošnjem juliju objavila "Nekaj pripomb k slovenski Koroški." Napisal jih je Slovenec iz Kanade. Večkrat se v razpravi pomudi pri MOHORJEVI v Celovcu. Ponatiskujemo njegove ugotovitve o tej zelo važni slovenski ustanovi. — Ur.

V tistem času, jeseni leta 1945, je komunističen režim v Ljubljani šel za tem, da dobi vse slovenske ustanove na Koroškem v svoje roke. Predvsem je hotel dobiti Mohorjevo družbo in njeno hišo v Celovcu. Zato je poslal na Koroško posebno komisijo, da prevzame Mohorjevo od msgr. Podgorca, ki ga je angleška zasedbena oblast priznala za družbenega predstavnika. Pri sebnosti in spoznanju begunskega duhovnika, ki se je z msgr. Podgorcem in Blümlom seznanil že pred vojsko, se moramo predvsem zahvaliti, da se je msgr. Podgorc uprl predaji in izročitvi. (Slovenski zgodovinar bo v prihodnje zapisal potek pogovora s Podgorcem in pritisk nanj, pa imena emisarjev.)

Najbrž nismo v zmoti, če ob pogledu nazaj rečemo: v tistem času ni bil pod vplivom OF in K.P. le mali krog sodelavcev angleškega majorja Sharpa, ki je izdajal tednik KOROŠKO KRONIKO. Edino Mohorjeva družba je ves čas ostala zvesta načelom svojega ustanovitelja Slomška.

Uspehi (Mohorjeve in napredek NSKS — Narodnega sveta koroških Slovencev) pa niso šli v

račun levičarski zvezi slov. organizacij (ZSO), prav tako ne marksistično usmerjenim študentom na Dunaju in kar gotovo tudi ne komunističnemu režimu v Ljubljani. Po mnenju teh političnih nasprotnikov je bilo zato treba udariti po Mohorjevi in jo slovenskemu ter nemškemu svetu prikazati kot ustanovo, ki s svojim konservatizmom duši razvoj mladega slovenskega rodu. To je otipljivo dokazovala razmnožnina KOROŠKI OBECE (ABC) in v njej najbolj pisanje dr. Messnerja.

Za nas končna misel: V aprilski "Novi Mladiki" (Celje) je dr. Vospernik zapisal besede, da je "Mohorjeva družba . . . osrednja kulturna institucija koroških Slovencev."

Je tako.

Zato: čeprav si želimo pri njej večje kulturne iniciativnosti in bolj vsestranske dejavnosti; in čeprav si skoraj vsako leto želimo bolj kvalitativnega knjižnega daru, vendar kljub temu izrekamo iskreno željo in iskren poziv vsem Mohorjanom širne Kanade in Združenih držav, kakor tudi onim v južni Ameriki in Avstraliji:

OSTANITE ZVESTI UDJE CELOVSKE MOHORJEVE ŠE NAPREJ!

Z naročnino njenega vsakoletnega daru podpirate pošteno slovensko in krščansko stvar na rodni slovenski zemlji! — ikg.

NEMŠKEGA DUHOVNIKA

August Hegenkötter

Pred meseci smo že omenili knjižico z naslovom: "Moje delo med Slovenci." Izšla je v Ljubljani lansko leto. Nemški duhovnik, ki se je bil naučil slovenščine že pred prvo svetovno vojno, piše, kako je skrbel za Slovence med drugo svetovno. — Ur.

MED ZADNJO SVETOVNO VOJNO sem vse svoje moči posvetil Slovincem, ki so jih nacisti vrgli s slovenske zemlje. Dne 28. oktobra 1941 je bilo izgnanih v Nemčijo okoli 48.000 Slovencev — mož, žena in otrok — iz brežiškega in krškega okraja. Nasilili so jih v okoli 500 taboriščih po Nemčiji. S seboj so smeli vzeti samo 50 kg obleke in hrane.

Ti ljudje so doma pridno obdelovali svojo zemljo in skrbeli za svoje domove. Brez obvestila so pridrveli tuje s tovarnjaki, naložili nanje nedolžne ljudi in jih odpeljali v neznano tujino. Če bi bil skušal kdo pobegniti, bi bil hudo kaznovan in morda celo ustreljen.

Ko je brežiški župnik Franc Klasinc videl svoje župljane na vozilih, se je pomešal mednje in z njimi odšel v Šlezijo, kjer je z dovoljenjem zelo poštrevno deloval med svojimi rojaki. Slovenskim izgnancem se je prostovoljno pridružil tudi katehet Logar iz Gradca in pogumno deloval med njimi, toda tajna policija ga je zasledovala in mu končno prepovedala vsako dušnopastirsko delo med Slovenci.

Še danes ne vem, kako so ti izseljeni Slovenci zvedeli za moj naslov. Neki župnik iz Württemberg me je prosil, naj bi postal dušni pastir izgnanih Slovencev. Takoj sem mu odgovoril, da bi prav rad prevzel to delo med njimi, če mi bo dovolila policija. Prosil sem za dovoljenje, da bi smel kot duhovnik obiskati Slovence v taboriščih, pa nisem dobil nobenega odgovora. Kmalu nato mi je pisal župnik Müller iz Öderana na Saškem. Odgovoril sem mu, da pridem zagotovo.

Župnik Müller v Öderanu — v tem kraju bivajo Lužiški Srbi — je bil zelo naklonjen Slovincem, saj je sam bil Slovanec. Ljubeznivo me je sprejel in mi pojasnil vse potrebno za dušnopastirsko delo med Slovenci, ki so bili pomešani med tujerodnimi begunci v tamkajšnjih dveh taboriščih. Okoli 200 je bilo vseh, pa samo iz enega taborišča so se smeli udeležiti božje službe. Prva

Slovenka, ki sem jo srečal, je dejala: Kako smo nesrečni!

V cerkvi sem toplo pozdravil vse Slovence. Poskušal sem jih potolažiti ter sem jim dejal: Pomislite, dragi Slovenci, babilonska sužnost je trajala 70 let, vaša bo minila veliko prej. Zapijte mi eno vaših lepih cerkvenih pesmi!

Začeli so prepevati lepe Marijine in celo štiriglasno, ker je bil majnik. Mislim, da niso še nikoli v življenju tako iz vse duše zapeli kot tedaj v Öderanu. — — —

V maju 1943 sem pomagal župniku Francu Hartwigu v Freibergu. V okolici je bilo 16 taborišč in v njih nad 1000 Slovencev. Kadar so smeli iz taborišča, so se zbirali v majhni cerkvi brez zvornika. Ko so zvedeli, da jih bo obiskal duhovnik, ki govori slovensko, je zavladalo med njimi veliko veselje. Prišli so z vseh krajev peš, s kolesi, z vlakom in tudi z avtobusi. Med njimi so bile stare matere, tudi osemdesetletne, starčki, možje, ki so delali po rudnikih, žene z otroki in veliko otrok, ki so morali obiskovati razne šole.

Bilo je veliko Slovencev iz Leskovca pri Krškem, med njimi je bila tudi družina Zorko — njen sin je duhovnik in živi v Trstu — Marija Poljanec, njen brat Franc Prah je župnik v pokopju. Iz številnih razgovorov sem zvedal, da so bili Slovenci v tukajšnjih taboriščih doma iz Bučke, Cerkelj ob Krki, Čateža ob Savi, Krškega, Leskovca, Rake, Studenca, Bizeljskega, Brežic, Buč in drugih krajev tam okoli.

Dve leti je ta nemški duhovnik deloval med Slovenci po raznih krajih Nemčije. Za nekatere kraje podrobno opisuje, kako so se imeli. Leta 1943 je pa potoval naravnost v Slovenijo. To je za nas gotovo izredno zanimivo, zato v naslednjem izveček in njegova poročila o tem potovanju. — Ur.

Na svojih misijonskih potih, ko sem obiskoval Slovence po taboriščih, sem se odločil, da bom izpolnil željo apostolskega nuncija v Berlinu. On je namreč želel zvedeti o razmerah v tistih krajih Slovenije, ki so jih zasedle nemške okupacijske oblasti. In tako sem odpotoval v Slovenijo in sicer v tiste kraje, ki so jih zasedli Nemci. Pot je bila težavna in tudi nevarna, toda vzdržal sem. Bil sem v laični obleki.

Dne 22. julija 1943 sem odpotoval najprej v Gradec na Štajersko. V franciškanskem samostanu sem srečal slovenskega kateheta Logarja. Na razne načine je poskušal priti v Nemčijo, da bi kot duhovnik deloval med svojimi rojaki, pa ni uspel. Policija ga je stalno zalezovala, ni si upal oditi v Nemčijo.

Na poti iz Gradca v Maribor ni bilo obmejnega pregleda, kjer je bilo vse to ozemlje, tudi slovensko, priključeno Nemčiji. Zame bi bil pregled nevaren, posebno še, če bi državne oblasti našle moj dnevnik, kamor sem zapisoval vsa pota in delovanje med slovenskimi izgnanci in trpini v Nemčiji. Iz Maribora so nemške oblasti izgnale vse Slovence. Že v Gradcu sem zvedel, da so nemški SS oddelki zasedli frančiškanski samostan in okoli 20 redovnikov pregnali. Samo p. Valerijan Landergott je smel ostati in stanovati v zakristiji.

P. Valerijana sem že dolgo časa poznal in sem bil prepričan, da mi bo povedal vse, kar sem želel zvedeti. Zvedel sem, da so poleg njega ostali v Mariboru škof Tomažič, njegov tajnik Oberžan in stolni župnik Umek. P. Valerijan mi je dejal dobesedno: Če želite obiskati škofa dr. Ivana Tomažiča, bodite zelo previdni. Zavedajte se, da so škofijsko poslopje zasedli nemški SS oddelki. Pri vходу poslopja so pustili škofu dve sobi, njegovemu tajniku Oberžanu pa eno. Vhod v škofijsko palačo strahu oborožen vojak, včasih se sprehaja pred hišo sem in tja. Če se vam posreči neopazno priti v škofijsko hišo, boste lahko govorili s škofom. Bodite pa skrajno previdni!

Škofijski hiši sem se približal od strani in izza vogala opazoval vojaka, ki se je sprehajal pred hišo. Nihče me ni poznal, nihče slutil, da sem duhovnik. . . Ko se je vojak obrnil in mi pokazal hrbet, sem hitro stopil za njim in mu sledil do vhoda v škofijsko poslopje. Če bi se bil vojak obrnil, bi bil jaz šel mirno naprej po trgu, ker se pa ni obrnil, sem skočil v hišo in potrkal na vrata tajnika Oberžana, ki me je peljal k škofu Tomažiču.

Škof me je že veliko let dobro poznal, zato se je močno razveselil, ko me je zagledal. Tri ure sva se pogovarjala, ko sem mu pojasnil vzrok mojega prihoda v Maribor. Prav posebno je bil vesel, da sem šel na tako nevarno pot po želji apostolskega nuncija v Berlinu.

Škof Tomažič mi je pripovedoval o razmerah v Sloveniji. Zaupal mi je važna naročila za ljudi na ozemlju od Brežic do Krškega, ki so ga morali Slovenci zapustiti. Na tem ozemlju so Nemci naselili Nemce iz Južne Tirolske, Kočevarje in iz raznih krajev Nemce. O stanju v mariborski škofiji mi je dejal škof Tomažič:

Sedaj je po vsej škofiji samo še 80 duhovnikov in od teh 57 iz graške škofije. Duhovniki smejo spovedovati v slovenskem jeziku, drugače pa nič slovenskega v cerkvah. V škofiji delujejo tudi 3 kočevski duhovniki, ki pa imajo v zadevi dušnega pastirstva posebne fakultete. Na ozemlju, kjer je

Misli, October, 1971

bilo pred vojno nad 30 župnij, obiskujejo ljudi, krščejejo, pokopavajo, spovedujejo, poročajo, opravljajo službo božjo brez pridige v nemškem jeziku in nimajo časa za poučevanje v katekizmu. Imajo tudi svojega posebnega generalnega vikarja, ki ima sedež v Čatežu pri Brežicah. Duhovniki so revni, nimajo plače, živijo od milodarov in štolnine.

Vsi samostani so zaprti, premoženje pa je bilo izropano in zaplenjeno. Usmiljenke so zaenkrat smele ostati po bolnicah. . . Trapisti v Rajhenburgu so v taborišču — samostan je eno samo koncentracijsko taborišče — nekateri pa po deželi vršijo dušno pastirstvo. . . V Brežicah so Nemci spremenili frančiškanski samostan v šolo, cerkev pa 20. dec. 1942 porušili. Marmornate oltarje so porabili za popravilo cest. Nove orgle, ki še niso bile plačane, so razbili in sežgali, ostali material pa vrgli v Savo.

Hitlerjanci so v južni Štajerski okoli 200.000 ljudi odpeljali v plombiranih vagonih na Hrvaško, v Srbijo ali v koncentracijska taborišča v Nemčijo. Okoli 59.000 ljudi je zbežalo v tako imenovano "Ljubljansko pokrajino" pod Italijani. Okoli 28.000 Slovencev je moralo zapustiti Maribor, 600 iz Brežic. Prav tako so morali zapustiti deželo njihovi sorodniki. Vse organizacije so bile razpuščene in prepovedane. Za vsakega pripadnika SS (ki bi se mu kaj zgodilo), so Nemci ustrelili 50 Slovencev, nedolžnih ljudi, tudi otrok in žena.

Tako je druga svetovna vojna zasekala hude rane slovenskemu narodnemu telesu. V nepopisnem trpljenju je krvavelo iz nešteti ran. . . Tudi škof Tomažič je bil 14 dni zaprt. Zaprti duhovniki so morali popravljati ceste.

Tako in še bolj podrobno opisuje g. Hegenkötter stanje v škofiji, kot mu je povedal škof Tomažič. Potem ga je škof poslal v Brežice in v Čatež — o tej poti prihodnjič. — Ur.

— ★ —

Prav lepo sta vlomila v visoko zgradbo in tatinsko zbirala dragocenosti. S hodnika zunaj se zasliši lahen hrup. Prvi ropar vzklikne:

"To je policija! Odpri okno, da zbeživa".

"Toda, človek, saj smo v trinajstem nadstropju!"

"Ah kaj, ne bodi babjeveren!"

ČEMU FILM O SV. FRANČIŠKU

("Srečanje", Ljubljana)

ASSISI, MAREC 1971: Režiser Franco Zeffirelli je začel snemati film o mladosti sv. Frančiška. Nekdo je režiserja spraševal, kaj hoče s tem filmom, režiser odgovarja.

Čemu v današnjem svetu, 745 let po smrti, posneti film o Frančišku, ko le malokateri verujejo v svetnike; še manj ljudi pa veruje v uboštv? V neki sceni filma "Brat Sonce, sestra Luna" je prikazano, kako Frančišek pred škofom in mestnim županom govori očetu: "Nisem več tvoj sin. Vračam ti vse, kar je tvoje." Nato sleče obleko in prepeljejo steče po ulicah Assisija. Domov se ne vrne več.

"Te Frančiškove besede očetu," pravi Franco Zeffirelli, "so tako podobne besedam tolikih mladih fantov, ki jih danes govorijo svojim staršem v Italiji, Evropi in Ameriki. Nekateri te fante imenujejo kontestatorji, drugi hippyji, zopet drugi dolgolasci ali bolj preprosto, mladina, ki je pobegnila zdoma'. Veliko jih je in iz dneva v dan se njihovo število veča. Dovolj je že ta socialni pojav, da odgovorim na vprašanje: Čemu posneti film o sv. Frančišku?"

Torej je vaš Frančišek kontestator? Hippy?

"V določenem smislu je. To je zlasti takrat, ko kontestira proti socialnim strukturam svojega časa in jih odklanja. Bistvena razlika med Frančiškom in kontestatorji danes pa je v tem, da Frančišek govori malo in naredi veliko. Današnji kontestatorji pa veliko govorijo, ne naredijo ničesar. Tisto malo, kar naredijo, pa je destruktivno; mečejo kamenje, razbijajo avtomobile, ropajo izložbe. Frančišek je kontestiral proti bogastvu, zavrgel je denar, toda niti enega kamna ni vrgel v bogate in jim ni zažigal hiš."

Ali Frančiška njegova ljubezen do petja, narave, cvetlic, živali, življenja na prostem ne približa hippyjem?

"Da. Izhodišče je v resnici isto: tudi moj Frančišek v trenutku, ko postane mož, začuti veliko praznino v svoji notranjosti. Podobno praznino začutijo toliko mladi danes, praznino, ki je strah pred življenjem brez smisla, brez cilja, brez idealov, praznino, ki je pomanjkanje volje. Frančišek odkrije, da ne obstaja samo telo. In zato zada udarec bogastvu in vsem materialnim dobrinam, ki človeka dušijo, zakrivajo in ubijajo njegovo dušo."

Tudi hippyji zadajo udarec civilizaciji udobja, nebotičnikom, elektrogospodinjstvu, avtomobilom, motornim čolnom in vikendom. Zapuščajo mesta in gredo na deželo. Toda tu končujejo drogirani, bolni, shujšani, ušivi, najbednejši med bednimi. Bolj

Model za mladega Frančiška je režiser našel v Angliji

ali manj hitro prenehajo peti, ljubiti in se smejati. Čakajo na smrt ali se vračajo nazaj k prejšnjemu življenju, k nebotičnikom in avtomobilom. Frančišek se ni vrnil nazaj. Frančišek je šel k papežu. Ali je sploh kakšen hippy šel k papežu?"

Mislím, da ne. Toda, čemu bi moral po vašem iti hippy k papežu?

"V tem je težava. Frančišek spregovori papežu besede evangelista Mateja: 'Ne nabirajte si zakladov na zemlji... Ne morete služiti Bogu in mamoni.' (Mt 6,19,24) Frančišek hoče dialog s papežem, to je z zakonito oblastjo, in ne pristopa k temu dialogu s silo ali besednim protestom, temveč z dejanji, z življenjem, ne samo kontemplativnim, temveč z zelo dejavnim življenjem. Postavlja opeko na opeko s svojimi rokami, zida cerkev za uboge, in ko hoče škof to preprečiti, gre k papežu."

Hippyji niso aktivni. So kontestatorji z nasiljem, ne grade ničesar, zadovoljujejo se z uničevanjem. Sv. Frančiška mladina danes potrebuje veliko bolj kot kdajkoli. Samo po sebi se razume 'da nima smisla delati tisto, kar je delal Frančišek. Toda nekaj je treba 'd e l a t i', ne samo peti in govoriti."

Kaj bi delal Frančišek danes?

"Vsi se dušimo v materializmu. Materializmu nazdravljamo od jutra do večera. Tekmujemo v pridobivanju denarja. Tekmujemo v uživanju ljubezni. Politiki govorijo človeškim množicam nerazumljiv jezik, intelektualci in učenjaki pa, da so oni varuhi kulture in resnice."

Nekaj podobnega je bilo v Frančiškovih časih. Veliko je bilo raznih 'učenjakov', prevzetnih in dolgočasnih reformatorjev. Tako takrat kakor sedaj ljudje poslušajo bobneče govore. Na tisoče in tisoče praznih besed. Oznanja se eno in dela nasprotno. Utrujeni smo od tolikih govorov. Hrepnimo po dejanjih."

LJUBEZEN OB MEJI

Kat. Glas, Gorica

NAŠ SLOVENSKI PREGOVOR, da ljubezen ne pozna mejá, zelo prihaja do veljave na slovensko-italijanski meji, zlasti na goriškem področju. Gre pač za značilen pojav vzdolž odprte meje med Jugoslavijo in Italijo, za spletanje ljubezenskih in družinskih vezi med mladimi, ki jim mejna črta ne pomeni nikake ovire v njihovem ljubezenskem odnosu. Toda dostikrat se zadeva ne konča le na matičnem uradu ali pri župniku, temveč v njo posežejo tudi zdravniki, odvetniki, sodniki ter socialni delavci.

Ljubezenska srečanja in razmerja, ki se spletajo vzdolž meje, namreč ne vodijo vedno pod zakonsko streho. Znanstva, ki pomenijo za enega resno pripravo na skupno življenje, so lahko za drugega partnerja le kratkotrajen flirt. Tako se porajajo razočaranja, nerazrešljivi zapleti in celo osebne ter družinske tragedije. Zlasti mlajša dekleta z jugoslovanske strani se dajo vse prevečkrat omamiti od lepih besed in bleščečih avtomobilov, ne da bi pomislila, da moški z italijanske strani ne prihajajo vedno iskat zakonskih družic.

Dekleta, ki prepozno spoznajo, da se iz njih razmerja ne bo mogel razviti srečen zakon, se včasih prepuščajo varljivim upom in se zatekajo za pomoč k zdravnikom in sodnikom. Rojevajo se otroci, katerih rubrike o očetovstvu ostajajo v rojstnih listih prazne. Kvečjemu se ve to, da je neznani oče italijanski državlján. Nekje na Go-

riškem je npr. mlado dekle rodilo dvojčka in šele odkrilo, da je njen zapeljivec poročen mož s tremi otroki; ali blizu Senožeč, kjer je ženska kar trikrat rodila z Italijanom, ki jo je končno bolno zapustil in se ne več vrnil.

Vendar se večina resnejših ljubezenskih razmerij ob meji srečno konča. Navadno jemlje jugoslovanska državljanka italijanskega državljaná, ta pa si išče ženo rad v Sloveniji. Nesporno dejstvo je, da se dekleta iz Jugoslavije zelo dobro obnesejo v italijanskih obmejnih krajih na kmetiji, v trgovini, tovarni in v gostinstvu. Dekleta so tudi veliko manj navezana na domače okolje kot fantje in si dosledno iščejo razvitejših krajev.

V novogoriški občinski upravi so ugotovili, da je bilo po vojni nad 500 porok, pri katerih je bil eden od novoporočencev z druge strani meje. V Novi Gorici je bilo takih porok kar 237, v Dobrovem v Brdih 58, v Mirnu 43, v Kanalu ob Soči 40, v Kostanjevici na Krasu 23. Z Gorjanskega, Tomačevice in Brestovice ter še nekaterih naselij s kraške planote se praktično vsa doraščajoča dekleta odločajo za fante iz Italije.

Seveda so ti fantje iz Italije povečini pripadniki slovenske zamejske skupnosti. Med 470 zakoni, ki so jih analizirali v Novi Gorici, so ugotovili, da jih je bilo kar 285 sklenjenih med Slovenci tostran in onstran meje ter 195 med Slovenkami in Italijani oz. narobe. — MLADIKA.

DOBROVO V BRDIH

P. BAZILIJ SPET TIPKA

Baraga House

19 A'Beckett Street, Kew, Victoria, 3101

Tel. 86 8118 in 86 7787

★ TOKRAT TIPKAM SVOJ ČLANEK za "Misli" v Adelaidi. Če bi čakal na povratek v Viktorijo, bi bil prepozen. Kar prijetno je sedeti za pisalno mizo tako daleč od doma, pa vendar biti doma. Res ni naš tukajšnji Slovenski misijon še popolnoma urejen, a vendar je v njem že kar prijetno domače. Tu živim in uradujem, čez teden mašujem in včasih tudi — kuham. V tej zadnji umetnosti nisem nikoli napravil izpita, a če bi ga delal, bi zelo verjetno padel. Sestra Ema, gospodinja Baragovega doma, bi se mi iz srca nasmejala, če bi me videla.

Kuhinja je že prepleškana, pod prekrit s ploščami. Je kar čedno urejena. Tudi dolgi hodnik je dobil ploščice, da sem bil ob prihodu prijetno presenečen. Denar zanje je med dobrotniki zbral Danilo Dodič in delo z Danilom Kresevičem tudi izvršil. Kar je bilo poleg neutrudnega Ivana Kovačiča zadnji čas delavcev v hiši — da so bile tudi ženske roke, je razvidno iz čistih oken in zaves — vsem iskrena zahvala! Posebej zahvala g. Kvedru, ki je po vsej hiši uredil novo električno napeljavo.

Seveda dela še ne bo zmanjkalo. Pleskanja čaka dolgi hodnik in kopalnica je za enkrat še skladišče za vse. Tudi trava raste za čuda hitro po zemljišču, kamor je Jože Madon napeljal precej tovrnjakov zemlje, pa bo še treba. Bog naj povrne uslugi!

★ Skromna a prijetna adelajdska slovenska kapelica je tudi stopila od dnevne slovenske maše korak naprej: v soboto 25. septembra je v njej krstna voda oblila prva dva slovenska otroka. Pravijo, da imajo deklice prednost, a tu smo začeli s fantki. Marka Ivana so prinesli iz Medindie Gardens in je novi član družine Jožefa Jamnika in Cvetke r. Renner. Iz Brooklyn Parka pa so pripeljali Aleksandra, ki je osrečil družino Ferdinanda Slevca in Elizabete r. Setnikar. Obema družinama čestitke!

★ K vsoti, ki smo jo za adelajdski Misijon sve-tle Družine zbrali v prvem letu in sem jo že obja-vil, morem danes prišteti še \$304.00. Torej je skup-na vsota darov do danes že preseгла drugi tiso-čak (\$2,106.69). Bog plačaj vsem dobrotnikom!

★ Melbournski Koncertni večer 11. septembra je kar lepo napolnil Baragovo dvorano in pester spored je občinstvo zelo zadovoljil. Prireditelji so bili za vsako točko nagrajeni z burnim ploska-njem, kar je lep dokaz, kako željni smo takih kul-turnih prireditev. Bog daj, da bi jih bilo še več!

Po moji kratki uvodni besedi in deklamaciji očetom v čast, ki so jo izvajali gojenci Slomske šole, so se vrstili nastopi prirediteljev: pevskega zbo-ra "Triglav", orkestra "Bled" in bratov Plesni-čarjev, ki jim je prišel na pomoč bobnist Rihard Škerget. Vse tri skupine so med nami že dobro znane in priznane, mnoge slovenske hiše po Avstra-liji imajo tudi njihove plošče. Ko pevski zbor "Tri-glav" pod vodstvom Vladimira Trampuža zapoje na odru pred tiho in disciplinirano publiko, nje-govi glasovi vse drugače zazvene kot na zabava-n, ko je v dvorani nemir, občinstvo pa okrog miz in željno plesa. Zlasti narodne so bile zelo ubrano podane, pa tudi najbolj hvaležno sprejete. Tako v vodstvu kot med pevci takega zbora je brez dva-ma mnogo žrtev in dobre volje, zato "Triglavu" po vseh teh letih obstoja, vaj in nastopov lahko samo čestitamo. — Da se je "Bled" z obilico dobre volje in rednimi vajami dvignil do zavirljive viši-ne, tudi ni treba posebej poudariti. Priznati mora-mo, da imajo svoj stil, obenem pa so ohranili pristen slovenski značaj ansambla, ki brez dvoma zasluži ime "avstralskih Avenikov". — Živahna in talentirana Plesničarja sta razgibala večer s svojo pestrostjo, z nekaj modernimi popevkami pa pri-tegnila zlasti mladino. Osebo mi je najbolj ugajal Avenikov "Pastirček".

Naj se na tem mestu prirediteljem iskreno zahvalim za prijetni večer. Prepričan sem, da se bo melbournska slovenska družina na kaj podobne-ga še rada odzvala. Vstopnino \$ 144.00 smo — kot domenjeno — razdelili: pol je šlo za cerkvene or-gle, pol pa bo dobil naš posinovljenec, afriški misi-jonar p. Hugo. Tudi za to: Bog plačaj!

★ Lepo domače smo praznovali na soboto 18. septembra enajsto obletnico Baragovega doma. Med nami je bilo tudi nekaj avstralskih gostov, med katerimi naj posebej omenim nadškofijskega vikarja za emigracijo, Fathra M. Rafterja. S ku-pino frančiškanov pa je bil ta večer med nami ge-neralni vizitator p. David O'Raley, po rodu Ire-c, ki ni mogel prehladiti naših domačih melodij. Gra-mofonsko ploščo "Bleda" bo nesel celo s seboj na Irsko.

Za dobrote na mizah iskrena zahvala "mami" Baragovega doma sestri Emi in njeni vniti pomočnici Anžinovi Francki. Sestram zahvala za ureditev dvorane, Samčevi Mariji in pomočnicam pa za skrb v kuhinji in postrežbo. Enako iskrena zahvala orkestru "Bled", brez katerega bi se ne mogli zavrteti. Posebno pozornost je vzbujal "najmlajši član" orkestra — Jakšev Bojanček, ki se je moško postavil ob očetu-klarinetistu in resno vlekel svojo malo harmoniko. Vse je podobno, da bo šel po stopinjah očeta.

★ Dvema pogreboma, ki sem jih omenil v prejšnji številki, je takoj sledil tretji, a je bil dan prepozen za objavo. Dne 3. septembra je na domu hčerke Stanislave v Elwoodu umrla po kratki boleznici gospa **Kristina Brožič r. Prosen**. V torek 7. septembra je ležala v slovenski cerkvi, kjer smo za pokoj njene duše zmolili rožni venec, naslednji dan pa maši zadušnici smo jo psremili na keilorsko pokopališče.

Blaga pokojnica je bila rojena 10. oktobra 1900 v vasi Vrbica, župnija Ilirska Bistrica. V zakonu je imela sedem otrok, od katerih sta dva doma, trije v Kanadi, dva pa v Avstraliji. V Avstralijo k sinu Antonu je dospela s hčerko Stanislavo 5. avgusta 1967. Bila je blagega in lepega značaja ter med znanci zelo priljubljena. Gospod ji daj večni mir, žalujočim sorodnikom pa iskreno sožalje.

Hčerka Stanislava por. Fatovič in sin Anton se iskreno zahvalujeta vsem, ki so se zbrali k molitvi ob krsti pokojne mame, se udeležili pogreba in poklonili cvetje. Posebna zahvala Slovenskemu društvu Melbourne za venec blagi pokojnici v spomin. Vsem, ki so s svojo tolažbo pomagali žalujočim, naj Bog obilno povrne!

★ Bliza se prva nedelja v novembru (7. nov.) in z njo naš vsakoletni obisk slovenskih grobov keilorskega pokopališča. Upam, da se bomo tudi to leto zbrali v velikem številu, da se tako spomnimo z molitvijo naših dragih doma, katerih grobov ne moremo obiskati. Kdor nima lastnega vozila, naj se prijavi za avtobus, ki bo odpeljal proti pokopališču kmalu po deseti maši. Na pokopališču bomo začeli molitve nekako opoldne.

Po obisku pokopališča se bomo kot običajno udeležili evharistične procesije v Sunbury. Zato že zdaj naprošam zlasti vse narodne noše, da se gotovo udeležijo tega našega tradicionalnega romanja.

★ Oktobersko pobožnost rožnega venca bomo imeli na petka 15. in 22. oktobra ob pol osmih zvečer. Večerno mašo bomo imeli v ponedeljek 1. novembra (Vsi sveti) ter v torek 2. novembra (Verne

duše), enako kot običajno na prvi petek v mesecu (5. nov.). Vabljeni!

★ Ker nimam pri roki melbournske krstne in poročne knjige, bom preizkusil potrpljenje bralcev in o tem poročal prihodnjič. Pač pa lahko objavim tri krste, za katere sem zvedel pri včerajšnjem obisku naše južnoavstralske naselbine sadjarjev, Berri. V tamkajšnji Marijini cerkvi je bil 8. avgusta krščen **Pavlek**, ki je razveselil družino Petra **Hauptmana** in Ivanke r. Horvat. — 12. avgusta je krstna voda občila **Johna Davida**, katerega očka je Robert Bruce Sharp, manica pa Marta r. Cvetko. — 26. septembra je s krstom postal božji otrok **Štefan**, novi član družine Alojza **Titana** in Marike r. Činč.

Kar trije novi farmarji! Bog jih živi na mnoga zdrava leta!

★ Po vrnitvi z obiska Whyalle in Port Lincoln (S.A.) naj še tole dodam tipkariji: Obe naselbini sta bili veseli obiska slovenskega duhovnika. V Port Lincolnu smo imeli slovensko mašo v četrtek 30. sept. zvečer. Kot sem obljubil v Melbourne možu pokojne Olge Prasel, sem mašo opravil zanj, saj je pred leti v tej cerkvi kot nevesta stopila pred oltar. Vsi tamkajšnji rojaki se je še spominjajo in pozdravljajo Rafaela in njegovo družino. Gospo Rožo Franco, ki se včasih oglašava v "Mislih", sem našel v bolnišnici. Upa, da bo za božič že v krogu svoje družine. Želimo ji popolno okrevanje in upamo, da nam bo še kaj napisala za "Misli". Možu Branku iskrena zahvala za prenočišče in postrežbo.

★ V Whyalli smo imeli slovensko mašo v nedeljo 3. oktobra opoldne. Kar lepo število se nas je zbralo, enako po maši na domače popoldne k Zrimovim, da je bilo na vrtu okrog ognjišča kaj živahno. Vsem, zlasti pa prijazni Zrimovi družini, prisrčna zahvala za gostoljubnost!

Žal moram pripisati, da je naše veselje grenila misel na hudo avtomobilsko nesrečo, v kateri je bila 29. avgusta **Tramšakova** družina. Očeta Viktorja sem obiskal v bolnišnici in je, hvala Bogu, že izven nevarnosti. Pač pa je že na dan nesreče podlegla poškodbam še ne petletna hčerkica **Julija** in so jo pokopali v sredo 1. septembra. Topla zahvala vsem, ki so ob nesreči Tramšakovi družini priskočili na pomoč!

Družini Franca Končina in Vide r. Kmetič se je 3. sept. rodil sinček Francek, pa je še isti dan ugasnil kakor sveča, ki preslabo zagori. Bratec Robert in najmlajši član Konstekove družine sta trenutno v bolnišnici v Adelaidi. Želimo jima skorajšnji povratek v Whyallo.

TRUNKOV UVOD

V MOHORSKO KNJIGO

Jurij Trunk, duhovnik

To je tisti slovenski duhovnik v San Franciscu, ki je letos 1. sept. skočil v 102. leto. V avg. številki je bilo več o njem. Ta mož je že leta 1904 pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu izdal knjigo: **BODI SVOJE SREČE KOVAČ!** Če bi jo hoteli danes ponovno izdati, bi jo bilo treba le malo popravljati, tako sodobna je. Ob spominu na moža v 102. letu berimo njegov uvod v omenjeno knjigo. — Ur.

*Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega najprava;
polja, vinograd, gora, morje,
ruda, kupčija tebe rede.*

*Za uk si prebrisane glave,
pa čedne in trdne postave;
išče te sreča, um ti je dan,
našel jo boš, ak' nisi zaspan.*

*Glej, stvarnica vse ti ponudi,
le jemati od nje ne zamudi;
lenega čaka strgan rokar,
palca beraška, prazen bokav.*

Val. Vodnik.

Marsikaj in morda zelo veliko bi se spremeni-
nilo v življenju mnogih ljudi, ko bi se krepko
oprijeli besed našega prvega pesnika Val. Vodni-
ka. Ugodnosti in neugodnosti človeškega življenja
niso sicer povsem odvisne od človekove volje, ker
nad nami je Bog. On je naš začetnik in vladar, on
odkazuje vsaki stvari življenja tir, njegovi volji
se mora podvreči vse, v prvi vrsti človek, ki je
"delo njegovih rok".

*Božja roka je nad nami.
On, kar všeč mu je, stori.*

Fr. Levstik.

Človek je pa tudi navezan na svoje sovrstni-
ke; sam ne more živeti, drugi vplivajo nanj in
on na druge. Modrijan Aristotel že imenuje člo-
veka "družabno bitje". Torej ne v vsem in vsa-
kem oziru, a navadno, posebno v današnjih dru-
žabnih razmerah, je posameznik svoje sreče ko-

vač. Od njegove volje je odvisna sreča ali nesre-
ča; sam si more pot svojega življenja ugledati ali
jo narediti trnjevo.

Za srečno je ustvarjeno človeško srce. Bog sam
ga je odredil za srečo. A kristjani vemo, da nam
ta svet popolne sreče dati ne more. "V potu svo-
jega obraza boš služil svoj kruh", te besede velja-
jo za vse čase in stanove, za posameznike, za na-
rode. Noben zdravnik ne more odstraniti vseh bo-
lezni in bolečin, cesar in državljani ne popolnoma
revščine in drugih bed nihče ne uide smrti, ki po-
kosi bogatine in reveže brez izjeme. Zoper moč
smrti, ni rož na vrtni. "Bog dá zdravljenje in bla-
godar". (Sir. 34, 20)

Ni tu mesta, da bi razmislili o potrebi ali
blaženosti časnega življenja, ali to je gotovo, da
do popolne sreče na svetu ne pride noben človek
in dasi marsikaj hudega dostikrat nakoplje sam
po hudobiji ali nespameti. Jasno je pa tudi, da je
v rokah vsakega človeka, če je njegovo življenje
bolj ali manj ugodno, kakor pravi prislovica:
Vsak je svoje sreče kovač! Prešeren sicer poje:

*Sem videl, da svoj čoln po sapi sreče,
komur sovražna je, zastonj obrača;
kak veter nje nasproti temu vleče,
kogár v zibeli vid'la je berača.*

A usode nad nami ni, le božja previdnost.
V krogu te previdnosti smo pa sami, ki "obračamo
svoj čoln" na pot sreče ali nesreče.

Sreče, tudi časne, zemeljske, si želi vsak člo-
vek in navadno tudi meni, da pot, po kateri hodi,
vodi do sreče. A sreča ni sreči podobna kot jajce
jajcu. Marsikdo si domneva, da bo prišel do sre-
če, končno pa se pokaže prevara. . . Zaželen, na-
videzna sreča mu je v pogubo. Pijanec išče sre-
če v pijači; nespametnež! Ravno pijača mu ugo-
nobi dušo in telo ter naredi njegovo življenje po-
dobno živemu peklu. Vsa pota ne vodijo do sreče
in pripomočki, katerih se ljudje poslužujejo, da bi
postali srečni, so pogostoma nezadostni ali že sami
v sebi napačni in zli. Tat krade in skuša tako priti
do denarja in sreče, a ta pot in to sredstvo nista
prava; navadno ga ne dovedeta do sreče, temveč
v zapor ali celo na vislice.

Smelo trdimo, da dandanes veliko ljudi ne zna
prav živeti, da ne razumejo, kako si je treba ko-
vati srečo.

*Dežela lepa, ljudstvo krepko zdravo,
a kdo do sreče pot mu kaže pravo?*

Sicer nam ne manjka naprav in naporov, po
katerih naj bi naše življenje postalo srečno in pri-
jetno. Države nam skušajo z vsemi svojimi na-

pravami uglasiti časno pot in skrbijo za naš telesni blagor. Ves človeški napredek, ki je posebno v zadnjih desetletjih ogromen, meri na to, da bi napravil naše življenje prijetno. Parlamenti, deželni odbori, občinski zastopi, javna društva in posamezni državniki si belijo glave in delajo postavbe, po katerih naj bi se nam odprl vir sreče na zemlji. Da ne zadenejo vedno pravega, ve vsakdo iz lastne skušnje.

Trudijo se rodoljubi, da podučujejo ljudstvo in mu kažejo pravo pot do dosegljive časne sreče. A predvsem je treba, da posameznik pride do prepričanja: sam moram delati za svojo srečo in se po pameti posluževati pripomočkov, ki mi jih ponujajo drugi.

Kako moreš priti sam do časne zadovoljnosti in sreče, naj ti kažejo nauki te knjige. (143 strani velike oblike — ur.)

O CALCUTTA — ŠE ENKRAT

P. Stanko Poderžaj

V APRILSKI ŠTEVILKI "MISLI" letos je p. Bernard natisnil neko moje poročilo pod naslovom: O, Calcutta! Tu pošiljam k tistemu poročilu dodatek drugačne vsebine.

Blizu tam, kjer se na jugu vele mesta končajo tračnice cestne železnice — Satyajit Ray tam posnema nekatere svoje filme — je neko jutro pred glavnim vhodom enega teh studijev nenadoma zavreščala zavora avta. Vse se je obrnilo v tisto smer. Kaj pa je?

Napol gol mož leži z obrazom na tleh korak ali dva pred avtom, ki se je sunkoma ustavil. Vozač — tuja dama kdove s katerega konca zemeljske obale — z zastrašenim obrazom moli glavo skozi okno avta. Prizor pred njo jo najbrž spominja na časopisna poročila o napadih in pobojih prav na tej cesti . . .

Zasukala je avto v drugo smer, a predno je pritisnila na plin, je spet tik pred avtom ležalo napol golo moško truplo, istotako obrnjeno z obrazom proti zemlji. Če bi dama hotela z avtom naprej, bi morala pognati čez eno ali drugo teh trupel. Tega pa ni storila, ali zakričala je na ves glas in se na volanu skoraj onesvestila.

Od vseh strani so mimoidoči pritekli spraševati, kaj vendar je. Česa se boji? Ni mogla govoriti, mislila je, da je vsa ta drupal tam z morilskimi nameni. Končno je pritekla tudi policaj. Ko ga je ženska zagledala, so jo polile solze in iz grla se ji

NADSKOF DR. FRANE FRANIČ, splitski metropolit, je 8. oktobra došel v Adelaido na dušnopastirski obisk med Hrvatke. Njegovo ime je zelo znano po svetu iz časa Vatikana II. Hrvatska škofovska konferenca ga je imenovala za "oskrbnika" izseljencev. V Avstraliji bo po Adelaidi obiskal najprej Hrvatke v Melbournu, nato v vseh drugih naselbinah. Povsod bo tudi birmoval. Tudi Slovenci mu kličejo: DOBRODOŠLI.

OGRSKI KARDINAL MIDSZENTI je končno le v Rimu, oziroma morda že na Dunaju, kjer bo nadalje živel. Ni šel sam od sebe, bil je "odposlan." Ni znano, kako se je papež pogodil s komunistično vlado na Madžarskem. Baje je papeža skrbelo, kaj bi bilo, če bi kardinal resno zbolel. V njegovih visokih letih je to zelo mogoče.

je izvil klic: Pomagajte, pomagajte! Pritekel je še drug stražnik, oborožen z revolverjem. Kaj pa je? Kje naj kdo pomaga?

Končno se ženska ojunači in začne govoriti o napol golih truplih, kako grozno je to, kar na javnih cestah, če to ni strašno . . . Vsi okoli stoječi so jo nekaj časa vljudo poslušali, potem pa prasinili v smeh.

"Le kako se morete smejati", je ženska ogorčena vzkliknila. "To ni nobena šala. Le pogledjte, trupel še niso pobrali, še vedno tamle leže."

Množica s policajema vred se ni nehala smejati. Razmaknila se je in pozvala damo, naj pokaže, kje so trupla. Pogledala je, a cesta je prazna, kakega trupla nikjer. "Še pred par minutami sta bili tik pred avtom dve trupli. Svojim očem bom vendar verjela. Torej jih je le nekdo odnesel."

Možak srednjih let se je izluščil iz množice in stopil k tujki:

"Gospa, tu na cesti sploh ni bilo nikakih trupel, nobenega mrtveca niste mogli videti."

"Ko sem jih pa tako razločno videla!"

"Tisto niso bila trupla, bila sta dva pobožna romarja, dva izmed mnogih, ki na tak način potujejo k sveti reki Ganges. Danes je še posebno svet dan. Romarji prihajajo iz Beharja, dežele severozapadne Bengalije, in vso pot premerijo na tak spokorni način . . ."

Drobec iz naše Calcutte. O Calcutta!

PISMO ROJAKU KOSTEVCU IZ AMERIKE

Cleveland, sept. 29. 1971

Dragi rojak v Avstraliji: —

Prav nič se ne pozna. Bom na kratko povedal, kako sem se srečal s teboj, ti se boš pa zdaj z menoj. Pred dnevi sem bral mesečnik Božja beseda, ki prihaja iz Toronta v Kanadi. Veš, jaz skupam brati kolikor mogoče ves slovenski tisk v izseljenstvu, čeprav moram velikokrat ostati pri želji. To mimogrede. Torej, v listu Božja beseda sem bral tudi tole iz Toronta:

"Tedanji župnik za Slovence v Torontu, dr. Jakob Kolarič, je hitro spoznal, da bodo Slovenci poleti potrebovali kraj, kjer se bodo zbirali na odih, zato je že leta 1956 kupil za Slovence 21 akrov zemlje ob cesti št. 9 med cesto 27 in cesto 50. Prostor mu je izbral g. Jože Kastelic. Ker je bil prostor zaraščen in zanemarjen, je bilo treba nekaj let trdega dela, preden je bil odprt slovenski javnosti. Od leta 1959 pa Slovincem redno služi za oddih in je znan pod imenom Slovensko letovišče".

"Ta kraj je postal takoj Slovincem nadvse priljubljen. Z njim smo dali pobudo še drugim slovenskim organizacijam, da so začele misliti na take poletne pristave za Slovence. Prvi so bili člani podporne zveze "BLED", ki so kupili lep kos zemlje vzhodno od Toronta že blizu Oshawe. Nato je sledilo društvo "Simon Gregorčič", katerega člani so v glavnem primorski Slovenci. Ti so poletno pristani kupili tudi ob cesti št. 9, a nekoliko bližje Toronta kot je Slovensko letovišče. Zadnje je bilo prekmursko društvo "Večerni zvon", ki je pred nekaj leti kupilo poletno pristavo na vzhodu Toronta, a ker so imeli tam težave za zidanje, so tisto zemljo prodali in letos kupili nad 50 akrov zemlje z lepim gozdom. Od Slovenskega letovišča je oddaljena le kakih 5 milj."

"Kakšne dolžnosti imajo slovenski dušni pastirji do Slovencev na vseh teh letoviščih, kjer se tudi zbere vsako nedeljo vsaj nekaj sto Slovencev, v izrednih prilikah tudi po 1000 in še več? Prav gotovo je zelo v duhu Cerkve, če slovenski duhovniki od časa do časa obiščejo tudi Slovence na teh slovenskih pristavah in jim za kako izredno priliko tudi mašujejo, saj so po večini župljani obeh slovenskih župnij v Torontu".

— ★ —

Vidiš, dragi rojak v Avstraliji, take reči sem bral v listu Božja beseda, ki mi prihaja iz Toron-

ta. Kmalu potem sem dobil list MISLI iz Avstralije za avgust. Kakor nalašč je to pot izredno hitro prišel. V njem sem bral Tvoj dopis iz Green Valley s podpisom Jože Kostevc. Razmišljal sem, kako zelo drugačno mora biti ozračje med Slovenci v Sydneyu, če naj jim po pravici velja, kar si napisal. Kar verjeti ne morem, da je ostalo brez odgovora v MISLIH na Tvoj dopis, vsaj v isti številki nič, čeprav bi po mojem vsaj urednik moral nekaj dostaviti k Tvojemu dopisu. Mogoče bom v naslednjih številkah kaj takega bral, za zdaj pa res čutim potrebo, da spravim na papir in morda le tudi v MISLI, kar mi leži na duši.

Iz kratkih stavkov iz Božje besede si lahko videl, dragi rojak, da tudi Slovenci v Torontu (in koliko drugih krajev bi lahko naštel!) niso v vseh rečeh ENO, toda če gredo razne skupine svoja pota, nimajo v mislih, "kako bodo delili in kako druge ovili", kot Ti sodiš sydneyjske rojake, ki imajo zdaj torej dva kluba, kot si povedal in jemljemo na znanje.

Ne vem, kako je to, včasih beremo kje, da je Slovencev v Avstraliji na tisoče in tisoče, in največ menda v Sydneyu. In praviš, da imate po vseh teh letih šele dva kluba v Sydneyu in zato, da se boste med seboj "ovili". Le zakaj tudi vi nimate podporne zveze BLED, društva Simon Gregorčič in prekmurskega Večernega zvona? In kaj še vse drugega imajo rojaki v Torontu, kar ni niti malo omenjeno v tistem dopisu. Dragi rojak iz Green Valley, črna piko si naredil rojakom v Sydneyu, pa po mojem mnenju si jih vščipnil v imenu napačnega greha. Lepo pozdravljen!

Martin Ravnikar.

SEPTEM. KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 1 stoik — 6 Plečnik — 8 Raba — 9 OA — 10 Oka — 11 sto — 12 Nanos — 14 breme — 16 ric — 17 žig — 20 ol — 21 pivo — 22 merinos — 24 Cerar

Navpično: 1 slak — 2 Tebanec — 3 oča — 4 in — Kioto — 6 pro — kaos kaos — 11 snežina — 13 am — 14 brom — 15 rillec — 18 Ivor — 19 gos — 21 pir — 23 re

PISALI SO — ČITAJMO!

OGNJIŠČE, KOPER, julij 1971:

Pismo: Marsikaj me moti pri Cerkvi. Ne morem razumeti, kako more učiti o enakosti ljudi, ko je pa na drugi strani sama bogata. Če bi hotela dokazati svoj namen, naj bi postala revna in premoženje razdelila revežem. Cerkev si predstavljam samo tako, kot je bila v svojih prvih začetkih. Pa tudi kristjani bi morali biti taki. — **Katarina.**

Odgovor: Čut pravičnosti in kritičnosti te sili, da zahtevaš pravičnost v naši veliki družini, ki je Cerkev. Prav imaš, Cerkev mora biti Cerkev ubogih. To je povedal jasno koncil in o tem je že velikokrat govoril papež. Pravi, da Cerkev ne sme samo biti, ampak se tudi pokazati kot Cerkev ubogih. Zato je že večkrat izdal dekrete o poenostavitvi obleke in ornata cerkvenih dostojanstvenikov.

Ne smeš pa nasesti propagandi, ki Cerkvi očita bajno bogastvo, morda celo tako naivno, kot mi je nekdo govoril, da je videl v Vatikanu toliko zlatih svečnikov. Zakaj ne bi Cerkev to prodala in dala ubogim, je rekel. No, da je videl kak srebren svečnik, bi še verjel, zlatih pa se mi zdi, da mora biti bolj malo na svetu. Pač pa je veliko dragocenosti, zlasti razni relikvarji, monštrance, ke-lihi itd. Toda to so umetniški zakladi, ki jih nihče ne more in ne sme prodati, ker bi s tem oropal določeno cerkev ali muzej. To bi bil kulturni škandal.

Morda veš, da se take dragocenosti ne smejo prodajati iz ene države v drugo brez posebnega dovoljenja, ker nobena država ne dopušča, da bi se kulturno osiromašila z izvozom takih dragocenosti. Ko sem bil maturan na izletu v Zadru, so nam pokazali z roko pisano knjigo (miniature) z lepimi inicialkami v barvah. Amerikanci so po vojski ponujali tisti cerkvi v zameno za knjigo 10 kg čistega zlata, kolikor tehta knjiga. Kakšna sramota bi bila, če bi tisti samostan ponudbo sprejel!

Cerkev je pa tudi družba in vsaka družba potrebuje sredstva za svoj obstoj. Cerkvenih stavb, največjih umetnin zgodovine, ni mogoče obnavljati in vzdrževati z lepimi besedami. Bi bilo odpustljivo, če bi jih zanemarjali? Cerkev se mora tudi posluževati vseh sodobnih sredstev množičnega obveščanja, radia, tiska, filma, televizije. Vsa ta sredstva pa zahtevajo denar.

Mar naj gre Cerkev nazaj v dobo pred 2000 leti? Ali bi lahko sploh prišla do ljudi, če se ne

bi posluževala sodobnih sredstev? Mnogi tudi za-merijo duhovnikom, da imajo avtomobil. Toda če ga imajo navadni delavci za nedeljski izlet, ali ne bi bilo nespametno, da ga ne bi imel duhovnik, da gre z njim maševati, k bolnikom, na sestanke? — oče urednik.

BOŽJA BESEDA, Toronto:

Pred nekaj leti sem bil v Ameriki. Presenečen sem bil nad tem, kar sem videl. Povedal vam bom v malo pretirani obliki: Ako je pri nas vse prepovedano, je ameriškim otrokom vse dovoljeno. Njegovo veličanstvo Otrok določa hišno vzdušje. Globoko me je prevzela potrpežljivost, katero imajo ameriški starši do svojih otrok; kako malo jih prav za prav "vzgajajo". Strogost je bila v ameriških družinah, s katerimi sem se spoznal, vredna pravega prezira.

Kaj se dogaja, ako otrok noče ubogati? Zanimivo je, da se najprej nič ne dogaja. Starši čakajo, da bo otrok znotraj pripravljen. Izreče se zapoved, toda sila se porabi samo v skrajnem primeru. Amerikanec čaka, da otrok sam spozna, kaj morara na sebi spremeniti. To more vsekakor v nekaterih primerih trajati dolgo. Toda ameriška pedagogika smatra to dobo čakanja za izredno plodno.

V tem času dozoreva sprememba v otroku. V tej metodi mi je bilo najbolj všeč sledeče: Starši se hočejo na ta način izogniti, da bi otrok zaradi strogosti postal zaprt vase, da pride do živčnih motenj, da začne starše sovražiti, da dobi občutek manjvrednosti, nervozo.

Vrnil sem se iz Amerike s trdnim sklepom, da bom s to "napredno vzgojo" vzgajal hčerko Melanijo in sina Edvarda.

— ★ —

Mož ženi: "Zapomni si, dragica! Jaz imam lahko celo verigo napak. Ampak da nimam prav, kadar kaj rečem te napake jaz nimam".

— ★ —

"Ne upam si trditi, da moja žena zmerom samo resnico govori. Saj toliko resnic na svetu ploh ni, kolikor besed moje žene."

— ☆ —

Z Vseh Vetrov

G. VINKO ZALETEL, znani koroški župnik, se je letos 1. septembra "zaletel" v San Francisco k proslavi STO PEVEGA rojstnega dneva upokojenega župnika Jurija Trunka. Poslal je poročilo v celovski Naš tednik, kako je praznovanje potekalo. Ves dan so brneli telefoni s čestitkami in vprašanji raznih časopisnim poročevalcem in slikarji so prihajali. Vsa Amerika in z njo velik del ostalega sveta je obveščena o "najstarejšem duhovniku" v Ameriki in njegovem zdravstvenem stanju, ki je še vedno zelo zadovoljivo. Vse od velikega New York Timesa do raznih katoliških škofijskih listov je pisalo o njem. Dobil je poleg drugega toliko cigar, da bo moral že zavoljo njih živeti še nekaj let, da bo vse pokuril, je zapisal med drugim čestitkar Vinko Zaletel.

TUDI NAJSTAREJŠI SLOVENSKI LIST, zdaj tednik "Amerikanski Slovenec" (vanj še vedno piše Jurij Trunk) izhaja v Ameriki. Letos 3. sept. je poteklo 80 let, odkar je izšla njegova prva številka. Ne doma ne kje drugje na svetu ni slovenskega lista s tako častitljivo starostjo. Le če bi še izhajala v domovini Slovenski narod in Slovenec, bi bila starejša. Toda komunisti so ju "likvidirali" in ju nadomestili z drugim tiskom, ki je bil vsaj sprva zelo malo slovenski in naroden, baje še le zadnje čase postaja bolj in bolj tak. Upajmo! Amerikanski Slovenec je sicer že več let napol poangležen, to zaradi novih slovenskih rodov v Ameriki, svoje ime pa še vedno s ponosom drži in je poln tudi slovenskega duha.

"NEW YORK" V AMERIKI lahko pomeni državo, ki je ena največjih v ZDA, ali pa mesto, ki je največje ameriško. Računajo, da ima do 10 milijonov prebivalstva. Ni pa New York glavno mesto istoimenske države. Glavno mesto države N. Y. je primeroma majhno mesto više proti severu: Albany. To je nekako tako, kot če bi bilo glavno mesto našega NSW — New Castle. Kako bi se počutil ob taki uredbi veliki Sydney? Da se New York slabo počuti v svoji odvisnosti od mesta Albany, kjer vlada državni guverner in ima pod seboj tudi vse mesto New York, je znano že deesetletja. Ni nič novega, da mesto New York misli na odcepitev od države New York in postati 51. država v ZDA. Nekateri pa sodijo, da bi zadostovalo, če bi mesto New York dobilo le nekaj več avtonomije in ostalo v državi kot doslej.

HIŠE ZA 40 CENTOV gradijo v misijonski provinci Aitape na Novi Gvineji. Gre za to, da ubogi ljudje med prvotnimi prebivalci, posebno pa stari in vdove z otroki, dobijo človeka vredno streho. Misijon organizira prostovoljce, ki ves svoj prosti čas posvetijo temu opravilu. Podirajo v gozdovih drevesa in pripravljajo les za gradbo. Nove hiše so seveda zelo preproste, pa vendar dosti bolj primerne kot so v navadi med primitivci. Prostovoljci zberejo tudi vse druge potrebščine za zgradbo in hiša jih ne stane nič v denarju. Edino, kar volj tega blaga za eno hišo, morajo kupiti, so žebli. Za 40 centov dobijo do-

KOKOŠI SO ZARADI HRUPA znesle manj jajc, zato je farmar Paul Thomas na Angleškem tožil vlado za odškodnino. Hrup je povzročilo potniško letalo "Concorde". Farmar pripoveduje, kako so njegove kokoši — ima jih nič manj ko 120,000 — kar obstale in onemele, ko so prvič zaslišale neznanški hrup nad seboj. Čez čas so se zbudile in se začele na vso silo zaganjati v ograje kokošnjakov. Nikakor se niti pozneje niso mogle privaditi na tak hrup. Izgubile so zmožnost za leženje jajc, ki jih je bilo znatno manj ko prej. Ni znano, če je farmar zahtevano odškodnino dobil.

BREŽNJEV NA OBISKU PRI TITU je baje izjavil, da njegova "doktrina" ne velja za Jugoslavijo. To bi se reklo, da Moskva ne misli ravnati z Jugoslavijo tako, kot je pred malo leti ravnala s češkoslovaško. Naj Tito še tako hodi svojo pot, moskovski tanki mu ne bodo delali napotja. Vendar so mnogi notranji in zunanji opazovalci slišal skozi Brežnjeve besede precej glasen "če..." Če bo Jugoslavija bolj vzkladila svojo politiko s Sovjetijo in manj škilila v ostali svet, posebno — v Peking...

V SLAVNI RIBNICI je imela glavna gostilna napis Ribenčan. Nekateri so hoteli, da se napis spremeni v pravilno slovenščino (tudi če bi ne bila ribniška): Ribničan. Uveljavili so se tretji, ki so črtali črko "e" v Ribenčanu in na njeno mesto postavili '. Tako je iz Ribenčana nastal Rib'nčan. Znak' pomeni polglasni e in to baje zahteva edino pravilna ribniška slovenščina. Tako imajo Ribničani te čase svojo "abecedno pravdo", kot so jo imeli vsi Slovenci v Prešernovih časih.

NOVEGA BLAŽENCA (beatificiranca) bo do-
bila Cerkev dne 17. oktobra letos. Papež Pavel
ga bo proglasil za takega s slovesnostmi v Rimu.
To je poljski duhovnik, frančiškan-konventualec,
P. Maksimilian Kolbe. Rodil se je leta 1894 v va-
si Zdunska Wola na Poljskem in do druge svetovne
vojne je s svetim življenjem ter karitativnimi deli
služil Bogu in Cerkvi. Med drugo vojno so ga na-
cisti aretirali in odpeljali v Auschwitz. Čez čas
je eden ujetnikov ušel, nacisti so zanj odbrali de-
set talcev, ki naj v bunkerju od gladi poginejo.
Med temi je bil neki oče z veliko družino Patru
Kolbeju se je tako zasmislil, da je namesto nje-
ga ponudil samega sebe za smrt. Ponudba je bila
sprejeta in pater je šel v bunker. Drug za dru-
gim so umirali, pater je vzdržal dva tedna in čez.
Tedaj so mu dali injekcijo, ki ga je končno umo-
rila

SLOVENSKI VERNI ŠTUDENTJE iz domovi-
ne so imeli v dneh od 26. do 30. avgusta duhovno
srečanje na Dunaju. Bilo jih le malo. Poslu-
šali so predavanja in imeli družabne prireditve.
Končno jih je sprejel na svojem domu dunajski
kardinal König in rad odgovarjal na njihova zelo
različna vprašanja. Med drugim so dijaki in di-
jakinje opozorili kardinala za sovražno pisanje
zoper Slovence in zlasti slovanska apostola Cirila

in Metoda župnika pri Gospe Sveti na Koroškem,
proslulega Mucherja. Kardinal je dejal, da tega ni
vedel, da se bo pa pozanimal in bo škofovska kon-
ferenca Avstrije o tem razpravljala. Ker se teh
konferenc redno udeležuje v imenu jugosl. ško-
fov ljubljanski metropolit dr. Pogačnik, je on naj-
prej poklican, da zadevo glede Mucherja sproži
pred vsemi avstrijskimi škofi.

LOVEC ALOZIJ KNAPLJČ iz Trnovega pri
Ilirski je v zapuščenem vodnjaku pri Koritnici
našel medvedko z mladičem. Živali sta se na vso
moč trudili splezati iz vodnjaka, toda zaman. Loj-
ze je poklical druge lovce in rešitev je bila bli-
zu. V opuščeni vodnjak so spustili močan tram
in po njem sta medvedka in mladič splezala na be-
li dan. Brez zahvale, pa tudi brez groznice, sta od-
hlačala v snežniške gozdove.

P. HUGO DELČNJAČ, misijonar v Togu, bo
kmalu dobil pomočnika-rojaka. P. Evgen Kešić
je odšel v Francijo in se tam pripravlja na odhod
v Afriko, kjer bo skupno s p. Hugonom misijonaril
med črnici. Novi misijonar je bil rojen v Oseku,
Slovenske gorice, v zelo številni družini. Kot du-
hovnik je pridno deloval že več let v raznih fran-
čiškanskih službah, posebno na Viču pri Ljubljani,
pa je vsa ta leta želel postati misijonar. Naj ga
spremlja božji blagoslov!

"POPRAVKARJI" V SLOVENIJI?

V LJUBLJANI JE IZŠLA nova "represen-
tativna industrijsko-propagandna revija" pod ime-
nom SLOVENIJA. V njeni prvi številki je zapisal
Taras Kermavner tale stavek:

"Pretiravali bi, če bi rekli, da je slovenski na-
rod ustvaril Prešeren, ali pa v začetni fazi Lin-
hart. Take izjave, ki jih danes vse prepogosto po-
slušamo, niso krivične samo Prešernovemu tekme-
cu Koseskemu, ki je v sredini prejšnjega stoletja
napravil precej več v družbeno-političnem smislu
kot naš veliki bard (Prešeren), temveč še bolj na-
šim politikom, gospodarstvenikom, predvsem pa du-
hovščini. Vsi naštetni so kot organizirano institu-
cionalne sile (simbolizirata jih Bleiweis in Slom-
šek) slovensko idejo ohranile ter razvile na prvo-
bitnem odločujočem področju."

K gornjim vrsticam Tarasa Kermavnerja pri-
pominja dr. Tine Debeljak v argentinski Svobodni
Sloveniji:

"To je nov korak domá k pravičnejšemu vred-
notenju naše preteklosti . . . Teras Kermavner je

poudaril, kot že prej v emigraciji dr. Arnež, da ni
vse kulturno delo za narod samo v literaturi. Toda
mi vidimo v tem Kermavnerjevem stavku še nekaj
več, kot samo to resnico. Namreč tudi neki 'popra-
vek' in novo vrednotenje zgodovine zadnjega sto-
letja, prav tiste, ki je bila premalo cenjena, poni-
ževana, odklanjana in celo 'na smrt obsojena! Le-
ta 1945 je namreč Dušan Pirjevec pisal ob Velikon-
ji: z njim, Velikonjem, je bilo **obsojeno na smrt**
vse . . . od Coste . . . do Šušteršiča in Korošca . . .
ter Rožmana . . . Pravici je zadoščeno."

"Še leta 1966 sta bila Meliku in Gestrinu Blei-
weis in Slomšek . . . konservativna in klerikalna
človeka . . . in Slomšek je celo z Jeranom položil
prve temelje ideologiji slovenskega klerikalizma."

"V tem Kermavnerjevem prevrednotenju dela
za narod in njega prebujo na **prvobitnem odloču-
jočem področju** vidimo nov popravek dosedanjega
stalinističnega pojmovanja slovenske polpreteklo-
sti. To more slehernega samo veseliti."

NOVA SODBA O SRČNEM INFARKTU

(Am. Domovina.)

ZNANI BRITANSKI ZDRAVNIK dr. Malcom Carruthers je objavil nedavno v znanstveni reviji "New Scientist" članek o tem, kakšni vzroki povzročajo eno najpogostejših ni najbolj smrtnih bolezni našega časa — srčni infarkt ali srčno kap, kot temu običajno pravimo.

Dr. Carruthers je najprej dala misliti izkušnja, ki si jo je pridobil v svoji zdravniški praksi. Številni pregledi pacientov, ki so zboleli za srčnim infarktom, so potrjevali njegovo tezo, da obolenja srca in ožilja niso posledica enega samega vzroka, marveč cele vrste bioloških procesov.

Še do nedavnega je večina zdravnikov menila, da je glavni povzročitelj infarkta — holesterol, maščobna substanca sestavni del živalskih tolšč, ki prihajajo v organizem skupaj s hrano. Tako so sklepali zato, ker se je holesterol kopičil na stenah zamašenih žil. Glede na to so zdravniki priporočali ustrezno terapijo, namreč: čimbolj se izogibati živalskih tolšč.

Milijoni Američanov in Evropejcev so poslušali te nasvete. Infarkt pa je razsajal naprej, in to še v hujši meri. Očitno torej holesterol ni bil edini krivec srčnega infarkta. Znanstveniki so začeli iskati še druge "pajdaše". Neka zdravniška ekipa je v krvi črncev iz plemena Bantu odkrila zelo visok odstotek holesterola v krvi, pa vendar ti črnci sploh niso poznali infarkta. To je bil dragocen napotek pri iskanju povzročitelja srčnega infarkta.

Znanstveniki so potem ubrali pot, ki ni bila zaman, ko so pregledovali določene skupine mestnih prebivalcev, so odkrili med njimi vrsto ljudi, ki so bili podložni boleznim srca in ožilja v šestkrat večji meri kot drugi. Ti ljudje, katerim je grozil infarkt in katerih žile so bile načete, so razodevali enake značajske lastnosti: bili so agresivni, dinamični, hitro so reagirali, kazali so veliko ambicijo, hkrati pa so bili to negotovi, živčni ljudje, jih je mučila notranja tesnoba.

Dr. Carruthers je našel v tem enega od členov v dolgi verigi vseh dejavnikov, ki vplivajo na obolenje za infarktom. Menil je, da je mehanizem, ki v človeškem organizmu spodbuja agresivnost in strah, tesno povezan s celotnim meta-

bolizmom materije: kolikor bolj je človek občutljiv za zunanje dražljaje, toliko bolj sta delovanje srca in krvni pritisk izpostavljeni spremembi, pri tistih, ki so nagnjeni k infarktu, pa ta stimulacijski mehanizem še zlasti močno reagira.

V džungli velemest so ciklični napadi strahu in agresije močnejši kot v drugih okoljih. Dr. Carruthers je posebno pozornost posvetil avtomobilistom. Prišel je do zanimivih ugotovitev: kadar prehiteva, obseden od občutka premoči in tekmovalnega duha, lahko njegovo srce bije tudi do 200-krat v minuti. Hkrati se krvni pritisk izredno visoko povzpne, koncentracija določenih hormonov v krvi pa se podeseteri. Vse to pa se pri mestnem človeku običajno dogaja, kadar hiti na delo ali kadar pri delu pritiska nanj huda napetost ali pa tudi, kadar zvečer pred televizijo gleda razburljivo kriminalko.

Kakšno zvezo ima vse to s srčnim infarktom? Dr. Carruthers pojasnjuje: pod vplivom dražljajev in vtisov iz zunanjega sveta se izločajo v krvni obtok velike količine stimulativnih hormonov — adrenalin in noradrenalin. Obedve substanci mobilizirata sladkor, tako da črpata iz rezervarja tolšč v telesu maščobne kisline — gorivo, ki kroži v krvi in ki je namenjeno za delo mišic.

Pri rejenih ljudeh so zlasti aktivirane velike količine maščobne kisline, ki se ne sprostijo, če ti ljudje ne razgibavajo dosti svojih mišic. Zato so razdražljivi, rejeni prebivalci velemest, ki se premalo gibljejo, tako izpostavljeni nevarnosti infarkta: velika količina tolšč v krvi povečuje nevarnost strjevanja krvi in zamašitve žil in tako utira pot srčnemu infarktu.

Po mnenju dr. Carruthersa je znanost brez moči, da bi praktično kaj storila za izboljšanje usode sodobnega človeka, oziroma da bi zmanjšala nevarnost infarkta. Smrt zaradi srčnega infarkta je po njegovem mnenju "zahodni način umiranja", ki je logično povezan z "zahodnim načinom življenja".

Dokler se način življenja na Zahodu ne bo spremenil, nevarnost smrti zaradi srčnega infarkta ne bo premagana.

ŠTUDIJSKI DNEVI

V DRAGI NA TRŽAŠKEM

DRUŽINA v Ljubljani

OKOLI 300 SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV iz Slovenije, zamejstva in zdomstva se je 4. in 5. septembra zbralo na 6. študijskih dneh v idilični Dragi pri Bazovici. Po pozdravu prof. Jožeta Peterlina so "Fantje izpod Grmade" (Nabrežina) zapeli nekaj pesmi in ustvarili prijetno razpoloženje. Prisotne je pozdravil deželni odbornik Stopper in izrazil željo, naj bi te zanimive dneve razširili na italijansko javnost. Omenil je, da v Nabrežini obstaja naprava za simultano prevajanje.

O "Zdomski Sloveniji" je govoril prof. na univerzi v Seattlu (ZDA) Jože VELIKONJA. Ugotovil je bistveno različne pogoje za razvoj Slovencev v matični domovini in zamejstvu od pogojev, v katerih žive zdomci. Predavatelj je odkrito ugotovo da je zdomska Slovenija začasen in umirajoč pojem. Gre za neustavljivi proces, ki ga je mogoče samo zavreti. Pri tem ne igrajo toliko vloge razne slovenske organizacije, tudi ne umetno ustvarjeno okolje (slovenske vasi in pd.), kolikor živa vez ter stalen stik z matičnim narodom.

Deželni poslanec Dragi go Štoka je odkrito opisal perspektive slovenske narodne skupnosti v zamejstvu tako v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem. Navedel je vse temačne strani, vendar v bistvu optimistično gleda na bodočnost manjšine. Obžaloval je, da se rodnost v zamejstvu kar noče dvigniti, zato pa je predlagal, naj bi Slovenci postali čimbolj kvalitetni in specializirani kmetje, delavci in izobraženci.

V nedeljo je prvi predaval primarij Jurij Zalokar. Razložil je psihologijo raznarodovanja in narodnega zatiranja in obsežno razčlenil razne sporne primere, ko večji narod zatira manjšega in ko nastajajo številne negativne psihološke posledice tako za zatiranega kakor za zatiralca. Narodnostni spori ustvarjajo posebno psihozo. Predavatelj je opozoril, da pred njo tudi Slovenci nismo varni, saj imamo npr. polno predsodkov do cigánov ali do južnjakov. Predavatelj je obsodil ustvarjanje navideznega miru, ki spore zakriva, in opozoril na važnost narodnih simbolov. Tudi Cerkev lahko odigra pomembno vlogo simbola, saj se je z njo npr. srbski človek ohranil stoletja. Predavatelj je omenil negativno vlogo nekaterih višjih cerkvenih krogov, pohvalno pa je ocenil delo številnih slo-

venskih duhovnikov, ki so ostali zvesti svojemu narodu. Dostavil je, da se je število slovenskih župnij na Koroškem od 1922 do 1964 skrčilo od 80 na 21 in je to ocenil ne samo kot genocid, temveč kot veri sovražno dejanje. V debati po predavanju se je škofijski kancler v Gorici Rudolf Klinec v glavnem strinjal s tistim delom predavanja, ki govori o vlogi Cerkev, pripomnil pa je, da je bila vloga škofov Sedeja, Fogarja in Karlina za obstoj slovenske manjšine v Italiji neprecenljive važnosti.

Profesorja Kušej in Murko iz Ljubljane sta govorila o novih ustavnih spremembah v Jugoslaviji. Navzočim sta natančno razložila, zakaj je prišlo do teh sprememb in kako predvidevata bodoči razvoj. Ludvik Vrtačič, prof. v. Friburgu (Švica), pa je na svojski način (kot filozof) povedal svoje "kritične pripombe k ustavnim spremembam v Jugoslaviji."

Razprava je bila odkrita, široka, Soglašam z enim izmed udeležencev, ki mi je dejal: "Lepim besedam naj bi sledila tudi ustrezna dejanja."

V soboto dopoldne so se sestali zastopniki mladih iz Slovenije in zamejstva. Kaplan Rino Markič in prof. Hvalica, oba iz Slovenske Benečije, sta orisala razmere v tej deželi. F. Warach je govoril o koroških razmerah. Soglasno so bili mnenja, da je treba stike med mladino Koroške, Julijske Krajine in osrednje Slovenije poglobiti.

Če želite kakršno koli

ZAVAROVANJE — "INSURANCE"

za hiše, trgovine, podjetja, življenje,
"Worker's Compensation, Accident
Insurance, Public Liability" itd.

Obrnite se na nas in pogovorimo se

V SVOJEM JEZIKU

V. FERFOLJA, tel. 660-2444

Dom: 660-4961

Lilyfield, N.S.W. 2040

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

SAVEL NA POTI V DAMASK

Savel pa, tedaj še poln groženj in morilnih naklepov zoper Gospodove učence, je šel k velikemu duhovniku in si od njega izprosil pisem za shodnice v Damasku, da bi može in žene tega nauka, če jih kaj našel, zvezane pripeljal v Jeruzalem. Ko je bil pa na potti in se je bližal Damasku, ga je nenadoma obsijala svetloba z neba. Padel je na tla in zaslišal glas, ki mu je rekel: Savel, Savel, kaj me preganjaš?

Odgovoril je: Kdo si, gospod? In ta: Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš; toda vstani, pojdi v mesto in povedalo se ti bo, kaj ti je treba storiti.

Možje, ki so z njim potovali, so stali strmé ker so neki glas slišali, pa nikogar niso videli. Savel se je vzdignil s tal; ko je pa odprl oči, ni nič videl. Peljali so ga torej za roko in privedli v Damask. In tri dni ni videl in ni ne jedel ne pil.

Bil pa je v Damasku neki učenec, po imenu Ananija. Njemu je Gospod rekel: Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje Ravna, in v Judovi hiši vprašaj po nekem Tarzanu, Savlu po imenu. Kajti glej, on moli in v prikazni je videl, da je vstopil mož po imenu Ananija in položil nanj roke, da bi spregledal.

Ananija je odgovoril: Gospod, slišal sem o tem možu od mnogih koliko hudega je tvojim svetim v Jeruzalemu storil; in tudi tukaj ima oblast od velikih duhovnikov zvezati vse, ki kličejo tvoje ime. — Gospod pa mu je rekel: "Pojdi, zakaj on mi je orodje, ki sem ga izvolil, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove. In jaz mu bom pokazal, koliko mora za moje ime trpeti".

Ananija je šel in stopil v hišo; in položil je nanj roke ter rekel: Brat Savel, Gospod Jezus, ki se ti je prikazal na poti, po kateri si šel, me je poslal, da spregledaš in boš napolnjem s Svetim Duhom.

In takoj so z njegovih oči padle kakor luskine in je spregledal. Vstal je in bil krščen. Vzel je jedi ter se pokrepčal.

SAVEL ZAČNE UČITI

Bival je nekaj dni z učenci, ki so bili v Damasku, in je takoj v shodnicah oznanjal o Jezusu, da je božji Sin. Vsi, ki so ga slišali, so se zavzeli in so govorili: Ali ni ta tisti, ki je v Jeruzale-

NJEGOVO SPREOBURNJENJE

Savla smo v tej knjigi prvič srečali, ko so Judje kamenjali sv. Štefana. Luka je pripomnil, da je Savel Štefanov umor odobral. Pa ni bil zadovoljen samo s tem, da je drugim ploskal, ko so preganjali Kristusove vernike, sam je želel postati med vsemi najhujši preganjalec. Kako je zvedel za kristjane v Damasku, ne moremo vedeti. Splošno znano pa je bilo, da je v mestu mnogo Judov, ki imajo več shodnic, sinagog. Morda so prav ti Judje poslali pošto v Jeruzalem, da se širi v mestu Kristusov nauk.

Savla je novica spodboda. Da bi ne ravnal čisto na svojo roko, je stopil po "pravice" k velikim duhovnikom. Čeprav je bil Damask in je še danes izven Palestine, neko oblast so Judje po vseh deželah velikemu duhovniku v Jeruzalemu priznavali. Z zavestjo, da ima vsa potrebna pooblastila, je Savel ponosno spel proti Damasku.

Božja Previdnost je nenadoma vse Savlove načrte na glavo postavila. Kaj preprosto nam Luka slika, kako se je zgodilo. Nam pa ta zares nadvse čudovita zgodba ni znana samo iz tega Lukovega pripovedovanja. Poznamo jo iz besede Savla samega, ki je postal Pavel in večkrat sam pripovedoval in popisoval, kako je bilo. Taka zgodba se lahko pove ali na kratko ali na dolgo — oboje najdemo v Lukovi knjigi Apostolska dela. Pozneje bomo brali prav tako v tej knjigi, kako je Pavel dvakrat javno pripovedoval, kako je bilo takrat pred Damaskom. Dodal je nekatere okoliščine in besede, ki jih tukaj Luka izpušča, in tudi sam jih ne neva obakrat dobesedno enako. Ravnal se je po okoliščinah, ki so ga pripravile do pripovedovanja, pa je poudaril v prvi vrsti tisto, kar je spadalo v okvir dotičnih okoliščin. Zato pa tudi posebej zanimivo branje.

V tistih treh dneh, ko je bil Savel slep in brez jedi in pijače, ga je Jezus sam poučil o vsem, kar je bilo treba za prejem krsta. Verjetno so ga spremljevalci oddali takoj onemu v Ravni ulici, ki pa menda ni bil kristjan. Po vsej verjetnosti so spremljevalci hitro odšli nazaj v Jeruzalem in najbrž nič preveč glasno pripovedovali, kaj se je zgodilo. . . Stvar jih je pač morala zelo popariti. . .

mu zatiral take, ki so to ime klicali, in je zato semkaj prišel, da bi take odvedel zvezane pred velike duhovnike?

Savel je pa nastopal z vedno večjo močjo in je Jude, ki so prebivali v Damasku, vznemirjal, dokazujoč, da je Jezus res Kristus. Ko je tako preteklo mnogo dni, so Judje sklenili, da ga bodo umorili. Njegovi učenci pa so ga vzeli in ponoči v košu po zidu spustili na tla.

Ko je prišel v Jeruzalem, se je skušal pridružiti učencem, pa so se ga vsi bali, ker niso verjeli, da je učenec. Barnaba ga je pa prijel in ga pripeljal k apostolom ter jim razložil, kako je na poti videl Gospoda, kaj je z njim govoril in kako je v Damasku srčno govoril v Jezusovem imenu. In bil je z njimi, kadar je v Jeruzalem prihajal in od tam odhajal, in je v Gospodovem imenu odkrito govoril. Govoril je in se tudi prerekal s heleinisti, ti pa so ga hoteli umoriti. Toda bratje so to zvedeli, ga odpeljali v Cezarejo in poslali v Tarz.

PETER OBISKUJE CERKVE

Cerkev je tedaj po vsej Judeji in Galileji in Samariji imela mir. Krepila se je, živela v Gospodovem strahu in rasla po tolažbi Svetega Duha.

Peter je vse obiskoval in tako je prišel tudi k svetim, ki so prebivali v Lidi. Ondi je našel nekega moža, po imenu Eneja, ki je na postelji ležal že osem let; bil je mrtvouden. Peter mu je rekel: Enej, Jezus Kristus te ozdravlja, vstani in si sam postelji! — In takoj je vstal. In videli so ga vsi, ki so prebivali v Lidi in na saronski zemlji, in so se spreobrnili h Gospodu.

V Jopi je živela neka učenka, po imenu Tabita, kar pomeni grško Dorka (Gazela). Bila je polna dobrih del in je delila obilo miloščine. Tiste dni pa je zbolela in umrla. Umili so jo in položili v gornjo izbo. Ker je pa Lida blizu Jope in so učenci slišali, da je Peter tam, so poslali k njemu dva moža s prošnjo: Ne odlašaj priti k nam! — Peter je vstal in šel z njima. Ko je prišel, so ga peljali v gornjo izbo in stopile so k njemu vse vdove ter s solzami v očeh kazale plašče in oblačila, ki jih je naredila Dorka, ko je bila še med njimi.

Peter je vse odpravil ven, pokleknil in molil. Nato se je obrnil proti trupu in rekel: Tabita, vstani! — Ta je odprla oči in ko je zagledala Petra, je sedla. Podal ji je roko in jo vzdignil; potem je poklical svete in vdove in jo predstavil živo. Razvedelo pa se je po vsej Jopi in mnogo jih je v Gospoda verovalo. In Peter je ostal več dni v Jopi pri nekem strojarju Simonu.

POPOLNO SPREOBURNJENJE

Spet tukaj Luka mnogo stvari izpušča, ki jih pozneje izvemo od Savla-Pavla samega. Očividno Luku gre za to, da čimprej privede Savla nazaj v Jeruzalem — vsega spremenjenega

Najbolj zanimivo v tem odstavku je gotovo obotavljanje kristjanov v Jeruzalemu in samih apostolov: ali naj Savlu zaupajo ali ne? Pri stanju stvari, kot so bile, se nam to ne more zdeti čudno ali celo — nevljudno. Čudil bi se morda kdo, zakaj se ni Kristus vsaj za hip prikazal tudi Petru in mu povedal vse potrebno o Savlu. Vse bi steklo bolj gladko. . . Toda človeška pamet, ne narekuje Bogu, kako naj ravna. In se je božji Um poslužil zelo "navadnega človeka", da je Savla do dna spoznal in ga drugim prav predstavil: enega iamed učencev, Barnaba! Zakaj tako — ugibaj, človek, uganil ne boš! Ena med milijoni božjih skrivnosti! In spet: zakaj je moral Savel-Pavel za nekaj časa vsem "s poti" — apostolom, ostalim kristjanom in sovražnim Judom? Božja uganka! Mi bi jo gotovo drugače "rešili".

PETER V OSPREDJU

Vsekakor se je Luka v svoji knjigi odlično okoristil z izginotjem Savlovim. Zdaj je mogel vendar spet postaviti v ospredje poglavarja apostolov — Petra. Zanimive stvari nam ve povedati o njegovih nastopih in delovanju izven Jeruzalema. O čudežih v Lidi in Jopi — obe mesti sta še danes na mapi, le pod nekoliko spremenjenimi imeni — vemo samo iz te Lukove knjige. Zlasti vse okoli Tabite v Jopi je zares gnljivo in mora seči do srca.

Ustavimo se še pri neki zanimivosti. Rečeno je, da je Peter v Lidi prišel "k svetim". Misli na tedanje kristjane. Ta izraz je v prvih časih krščanstva zelo naraden. Tudi Pavel jih pozneje nagovarja: Sveti bratje! S tem ni rečeno, da so bili res vsi polni "svetosti", kot si jo danes predstavljamo. Mišljeno je pač, da so bili "posvečeni" po krstu in drugih zakramentih. Pa nam je eden naših naročnikov nedavno pisal, kako pohujšljivo je in zoper sveto pismo, da papežu pravimo: sveti oče! Saj končno res ni treba, lahko mu rečemo samo papež ali pa Pavel VI, pa je enako opravljeno. Vendar, v luči tega, kar beremo o prvih kristjanih, kako so se med seboj imenovali "svete", bi ne smelo biti tako grozno pohujšanje, če poglavarju kristjanov — vsaj katoliških — še dandanes kdo reče: sveti oče. . .

VISOŠKA

KRONIKA

Zgodovinska povest, Dr. Ivan Tavčar

Risbe napravil Tone Kralj

XIII.

OKROG DEVETE URE in še prej je začelo občinstvo spet pritiskati v mesto in po trgu se je trlo radovednežev kskor prejšnji dan. Tedaj je prišel z grada gospod Joannes Franciscus. Črez rdeče obšiti talar si je bil oblekel beli koretelj, rdečkasto kapo je nosil na glavi, okrog vratu pa širodo štolo. Takoj se je raznesla novica, da hoče sam gospod škof spovedati Agato Schwarzkoblerjevo.

Dolgo jo je izpovedoval. Kaj sta govorila, ne vem; o tem ni vedel nihče ničesar, kar je umljivo. Tudi Agata ni o tem, kolikor časa živim, črhnila trohice, ali tudi izpraševati je nisem upal, dobro vedoč, da mi ničesar ne bi povedala. Ob polenajstih je zvon zapel pri sv. Jakobu in moja žalostna duša je občutila, da je glas tega zvona v resnici glas pravega mrtvaškega zvonca. Na trgu se je v vrsto postavil spreved, kakor ga tisti rod še nikdar ni videl. Bile so bratovščine, potem so korakali loški meščani in njihove žene, in lahko trdim, da so samo najstarejši ostali doma. H koncu je prišla Agata — naj je preteklo še toliko let, še danes jo vidim, kako je stopila iz mestne jetnišnice na svetli zrak. Ni nosila druge obleke, nego dolgo do nog ji segajočo belo srajčko. Bila je podobna nebeškemu angelu, posebno še zato, ker so ji nespleteni rumeni lasje obsipali tenko postavo. Če se je prestopila, smo videli, kako se ji je tresla noga, in če je sapa zaigrala s srajčko — moj Bog! — so se opazile tudi črne lise na belih nogah, kjer so bile ozulile težke verige. Pa se je vsekdar sramežljivo sklonila, da bi pridržala belo obleko, da bi se ne mogla vzdigovati.

Črez noč so bili prenesli tudi ograjo. Danes je bil zagrajen manjši prostor neposredno tam, kjer napravlja prod precej dolg, od začetka širok jezik med obema vodama, ki se ondi zlivata ena v drugo. Zopet je stala miza za sodnika in njegove asesorje. Vsi so že bili na mestu. Sam Joannes Franciscus je sedel na posebnem stolu. Tudi meni in Juriju se je bilo dovolilo, da sva smela prestopiti ograjo. Spodaj ob vodi je bilo še nekaj grajskih uslužbencev, med njimi v čolnu lovski mojster,

ki je bil obemem grajski ribič. Vsa druga množica je morala ostati zunaj ograje. Nasproti na puštalskem bregu pa so bile zbrane loške žene, o katerih sem vam že toliko pisal.

Z Agato so obstali na kraju, kjer je imela stopiti v vodo, v Poljaščico, ker je bila iz Poljanske doline.

Pri sv. Jakobu je udarilo enajstkrat. Zvon je spet zabučal iz visokih lin. Utihi je vsak hrup. Škof je mignil z belo roko. Prošt Urh je pristopil k Agati in je nekaj govoril z njo. Tedaj se je imela pričeti bridka in grenka ura — — —

Agata se je najprej ozrla za gospodom proštom, ko je odhajal od nje. Gotovo ji je bil povedal, da je zdaj prišel čas zanjo. Nato je pogledala po vodi proti naši dolini. Gledala je tja precej časa, da smo videli, kako so se ji od globoke sape dvigale prsi. Polagoma se je obrnila. Tudi danes je počivalo njeno oko na sivih planinah, kjer so bili vrhovi ravno tako beli, kakor nje obraz, v katerem ni bilo kaplje krvi. Nato je pogledala predse v vodo. Tu pred njo je bila plitva, bolj spodaj pa je bila površina temnikasto zelena, kakor vselej pri globočini. Tudi se je sukala tam in umazane pene je okrog vrtila.

Agata je napravila križ, stisnila srajčko okrog nog in pogumno stopila v vodo. Pri kraju je bila drobna sipa in lahko se je hodilo. Potem pa so se pričele škrljavke, da jo je bodlo, ko je stopala po njih. Že ji je voda segala čez kolena in že je nekaj njenih las plavalo po črni.

Gledalcem je zastajala sapa. Takrat je zavpila mati mesarica:

"Obrni se, revišče, saj si že v vodi! — Obrni se, pa prideš živa na suho!"

Ker se Agata za klic ni zmenila, se je raztogotila mesarica: "Saj vendar nisi gluha!"

Tudi druge so vpile: "Obrni se!"

Zmeden bi bil v takem položaju vsak človek in tudi Agato je to kričanje gotovo še bolj spravilo v zmedo. Naprej je silila, zašla je v curek, da je voda zašumela okrog nje in da jo je prav hitro izpodneslo. Naenkrat je ležala deklica v valovih, pa se je zopet vzdignila, oblačilce se je tesno oprijelo njenih udov in tako je stala pred svojimi sodniki. Množice so otrpnile in niti glas ni prišel iz črnih krdel. Takrat se je zgodil čudež — kaj drugega ne morem zapisati.

Tik vode je rasel jesen in star je že moral biti, ker je vrh kazal suho vejevje. Pri tolikem številu zbranih ljudi je bil sedel na suho vejo mlad muhovček. Ni se bal ne vpitja ne množic. "Ček!" je dejal in se spustil z jesena. Agati okrog glave se je poganjal za mušicami, ki jih je mrgolelo po zraku. Tudi dve lastovki sta se pripodili nizdol po Poljaščici ter parkrat zaplesali okrog deklča,

o kateri smo že skoraj vedeli, da ne pride živa iz vode. — O tem se je pozneje govorilo še leta in leta. — Loško ženstvo je padlo na kolena in glasno je zadonela molitve Očenaša. Mene pa vse to ni presunilo in še vedno se mi je v duši oglašalo: "morda je pa le kriva —"

Sedaj je Agata poskušala, da bi bredla naprej. In res je zabredla kaka dva koraka v curek, pa se je videlo, da vode ne bo premagovala. Takrat sem imel priliko, da sem prav natanko opazil, kako je škof Joannes Franciscus dvignil roko in dal znamenje ž njo. Na to znamenje je grajski lovski mojster, ki je bil obenem grajski ribič, kaj spretno odinil z malim čolnom od kraja ter ga obrnil proti globočini. Vtem je moč valov izpodnesla Agato, da je hitro izginila pod površino. Ljudstvo je kričalo, lovski mojster pa je z vso silo veslal proti kraju, kjer se je deklica potopila. Mihól in njegova gvardija so vpili: Mir, ljudje, mir!

Takrat je bilo, da sem tičal jaz ob bregu, prav kakor da bi imel na vsaki nogi težko železje, in z mesta se niti premakniti nisem mogel. Takrat pa se je tudi zgodilo, da je brat Jurij v obleki in obutvi planil v vodo — — — Okrog njega je završalo in visoko je zapljuskalo, da sem, ker sem tičal v bližini, prišel pod ploho in bil moker skoraj ravno tako, kakor on, ki je že plaval sredi valov. Parkrat se je pognal, pa je bil pri nji, ki se je bila sredi globočine zopet prikazala. Z močno roko se je oklenil, z drugo pa je delal močnejše kroge, da sta bila prav kmalu pri kraju, kjer je bila voda plitva. Tu je postavil deklico na mehko sipu in dejal:

"Zdaj Agata, prosim te v imenu Boga, stopaj, da prideš živa iz vode".

Ali ga je Agata razumela ali ne, ne vem. Parkrat se je vendar prestopila, a večkrat se ji treba ni bilo, ker je loško ženstvo s proda vlilo proti nji, še v vodi jo je obstopilo s svojimi telesi ter jo zakrilo pred gledalci. Pred sodniki so jo vzele iz vode in jo odnesle z nesrečnega kraja. Tudi Jurija so klicale, da mora z njimi, ker je premočen in se mora preobleči. Kamor je prišlo to krdelo, povsod je ljudstvo stopalo s prostora, dokler je niso prinesli do Wohlgeueta, kjer gospodinja ni prej odnehala, da so jo položili v široko in mehko zakonsko posteljo Wohlgeueta-ve matere.

Pri teh prizorih se ni mogla krotiti Bergantova. V plitvi vodi je obtičala, ko so odnesli Agato, dvignila je pesti proti sodnikom in na vso moč vpila:

"Ne boste je gledali več, vi stari grešniki! In ti, plesnjivi Frueberger, če že hočeš s šivankami šivati človeka telesa, krpaj svoje! Ti nič-vrednež!"

Misli, October, 1971

Zabučal je smeh naokrog in še celo Joannes Franciscus je na rdečem svojem stolu nekoliko zategnil usta. — Tako so se loške žene in dekleta vedle pri tisti priliki.

Zapišem tole: Naj preteko stoletja za stoletji, loško ženstvo pa naj ohrani tisto dušo, kakor jo je nosilo v sebi v Gospodovem letu 1695, ko je bila ta duša svetla kakor zlato in čista kakor žarki sonca. Da bi me nebo uslišalo!

Nekaj gledalcev je bilo odšlo za Agato, ker ni bilo več kaj posebnega pričakovati, ko je bila prišla živa iz vode. Čakalo jih je pa še mnogo, ker so škof in sodniki še mirno sedeli — in so vendar imeli izreči sodbo.

Že je škof poslal prošta k sodnikom, ki so se med sabo nekaj posvetovali, kar pristopi Mihól in pove, da stoji pred ograjo ženska, ki zahteva z vso silo, da jo sodniki zaslišijo. Gospod "Flekte" se ni dal pregovoriti, češ da je bilo prič že itak čez mero.

"Togoti se in joka in se ne da odpraviti", je zagotavljal Mihól.

Škof je nekaj izpregovoril v latinskem jeziku, nakar je glavar zapovedal, da naj se postavi ženska pred njega in sodnike. Ko je prišla, je bila — Margareta Wulffingova! Videlo se ji je, da je imela dolgo pot za sabo, ker je bila v neredu njena obleka in njen obraz ves utrujen.

Kar pričela je:

"Šele včeraj smo slišali, da hočete v Loki sežgati Izidorjevo nevesto in da je naš Marks pričal zoper njo. — Vso noč sem hodila in vso pot sem premolila. — Le tega ne! Človek ni žival, ne kurite drv pod njim! Le tega ne!"

Janez Frančišek jo je miril:

"Ne hiti tako, deklica! Povej nam, kdo si in od kod prihajaš".

V svoji zmedenosti ni spoznala gospoda škofa. Odgovorila mu je:

"Govorila bi rada s tistimi, ki sede v sodbi in ki hočejo življenje vzeti Izidorjevi nevesti —"

"Kdo si in kaj hočeš?" jo je zavrnil škof nekoliko ostreje, ker ni rad prenašal ugovorov.

"Poglej no, pomisli no, saj govoriš z našim prevzvišenim gospodom škofom", se je vmešal vmes Mihól. — "Marksa Wulffinga sestra, je Vaša milost".

"Govori!" je ukazal Joannes Franciscus kratko in ostro.

Margareta je pripovedala, kako je letos okrog Vnebohoda zasačila brata Marksa v čumnati pod streho. Bil je sam in mislil je, da ga nihče ne vidi, ona pa ga je gledala pri malem oknu iz podstrešja. In opazila je, kako si je z ostrim nožem globoko zarezal v mečo na nogi, da je prišlo veliko krvi. V to kri je namočil ostrorobat sirovec, dva žeblja in dve igli. Rano je zavezal

in potem kruljevo hodil nekaj tednov okrog voglov, povedal pa ni nikomur, kaj mu je.

Ko ji je glavar pokazal krvavi kremen, žeblija in igli, je odgovorila, da je vse to isto, kar je bil Marks namočil v svoji krvi.

Škof je izpregovoril: "Vse skupaj naj se zapíše!"

Margaretino pričevanje se je zapisalo, sodišče pa je glasno izpovedalo, da ni krivde na Emi Agati. V tistem trenutku je Joannes Franciscus gospodu glavarju naznanil, da bi rad izpregovoril pred zbranimi. Gvardija je hitela med narod in ko se je zvedelo, da hoče govoriti sam škof, so pritiskali k bregovom, da je bil čudež, da ni padel ta ali oni v vodo. Tudi k ograji je pritiskalo občinstvo.

Janez Frančišek je vstal s svojega sedeža; prošt mu je posadil na glavo škofovsko kapo in v roke mu je dal težko pastirsko palico.

Prišel je govoriti in glas je imel, da nisem vedel, kje ga je jemal iz šibkega svojega telesa. Dejal je, da si ta dneva ni upal oči povzdigniti, tako se je sramoval sodnikov in nas, ki smo prišli, da bi se pasli ob krvavi smrti mladega dekliča. Pristavil je: "Bilo vas je kot listja in trave in še otroke ste vlačili s sabo, samo da bi gledali pogin deklice, ki nikomur ni storila žalega. Niste bili kristjani, bili ste zverine, ki hlepe po krvi nedolžnega. Za to boste dajali težak odgovor ob smrtni uri".

Že so padale vrste na kolena in ženski jok se je oglašal. In še nam je pripovedoval škof, da Bog ne pozna čarovnic in da je krvava žalitev tega Boga, če kdo trdi, da bi naš Bog že pri rojstvu izročil otroka hudiču.

S pravim zadovoljstvom sem opazal, kako se je črnemu sodniku iz Ljubljane daljšal kljukasti nos in kako je tudi gospod Frueberger nekako neumno gledal predse, kakor volič, ki ga je mesar prelahko udaril po glavi.

Škof je dalje govoril, da je Agata Schwarzkoblerjeva za nas vse vzela nase veliko žrtev in je s svojim trpljenjem očistila naše duše. "Kar smo grešili nad to žensko, naj nam Bog odpusti, posebno sodnikom in tudi vam, ki ste hrepeneli po krvi nedolžnega človeka". In slovesno je obetal, kolikor časa bo imel od gospodarstvo nad krvavo pravico v loškem kastelu, ne bo pustil nikogar več preganjati zavoljo čarodejstva. Končal je:

"To sem vam hotel povedati. — Vi, gospod prošt, pa ljudstvu povejte v njegovi besedi, če bi me kdo ne bil umel".

Gospod Urh nam je v domači besedi še veliko ostreje razložil, kaki telički in junčki smo bili, ko smo verjeli, da je Agata napravljala točo in na prašičku pod nebom jahala, in da gospod škof pra-

vijo, da ni večje neumnosti, nego neumna vera v coprnijo. Skesane so bile množice in vse so nosile v srcu škofa Janeza Frančiška. Kakor apostol se nam je videl, ko je stopal od sodišča proti cerkvi in delil nadpastirski blagoslov. —

Tako se je končala poizkušnja z vodo. Bogu bodi čast in hvala, da je vse do dobrega konca privedel in da ni vzel mladega življenja, ki bi gotovo ne bilo rado zapustilo zelene zemlje, na kateri vsi visimo. —

Dasi sva bila počitka potrebna z bratom kakor vsi drugi, tisto noč nisva prišla do spanja. Najprej so prihajali znanci in prijatelji, ki so govorili o svojem veselju, da se je vse tako srečno končalo. Niti vedel nisem, da imam toliko prijateljev v Loki. Tudi vino so pili na moj račun, kar se ni dalo preprečiti, ker sem bil še vedno gospodar dveh kmetij na Visokem. Prišel je celo sam grajski protipisar in se veselil z mano.

Okrog enajstih se je zbudila Agata iz globokega spanja. Ali med spanjem ni prišlo pomirjenje nad njo. Obraz ji je gorel in iz joka ni mogla. Iz mesta je hotela, domov je hotela na vsak način. Le na Visoko in v največji temi, da bi je svet ne ugleдал. Vdati sva se ji morala z Jurijem, ker bi bila drugače zblaznela, tako se je vedla. Izposodili smo si konja in bilo je že dosti čez polnoč, ko smo zapustili mesto.

Sédel sem v sedlo in predse sem jo vzel. Jurij je pa peš vodil konja, da smo mogli v temi naprej. (Bo še.)

Z A T R J E V A N J E

Vladimir Kos, Tokio

"Zakaj tako oprezno stopaš v votlo noč,
o mesec?"

Zakaj srebrno brv meglá
le trepetaje tvegaš?

Volkov ni več.

In trava rase s špranj čelad v skelete;
morjé le zmeraj šepeta
otožnost dna brez brega . . .

Zakaj stojiš
in prisluškuješ?
Bambus
kuka s strehe."

"Zato, ker ni mostu
v ta svet
brez krhkih deak
človeka."

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Moje šolske počitnice

Vsi otroci se veselimo šolskih počitnic. Lepo je, ko ni treba zjutraj zgodaj vstati. Čez dan nas mama pelje v park. V teh počitnicah smo imeli tudi lep očetovski večer. Vsi očetje so bili veseli, ko smo jim otroci napravili slavnost. Potem smo otroci dobili dobro večerjo.

Drug lep dan je bil izlet v Warragambo s p. Valeerijanom. Bilo nas je skoraj za poln avtobus. Meed potjo smo bili zelo veseli in glasni. Ko smo si v Warragambi vse ogledali in se najedli, smo šli naprej v Lion Park. Tam smo videli, kako so se levi spenjali na strehe avtomobilov. Eden je kar na streho skočil. Jaz mislim, da imajo levi radi meso. V tistem parku imajo pa tudi drugih živali dosti.

Zdaj vam pa še to povem, da sem bil s p. Valerijanom tudi v Wollongongu. Bilo je res lepo potovanje. Zelo se mi dopade lepa kapelica, kjer ima pater slovensko mašo. Po maši smo šli na večerjo in potem nazaj proti domu. Na poti domov smo prav od blizu videli prometno nesrečo. To ni bilo veselo.

Tako so minile šolske počitnice in v torek je bilo treba nazaj v šolo. Lep pozdrav vsem! — **Martin Konda.**

Misli, October, 1971

Na izletu v Warragambi, ki o njem
piše Martin Konda.

Zdaj ve, kako bogat je.

Dragi Kotičkarji: — Kmalu bova jaz in moj bratranec Vlado šla k prvemu sv. obhajilu. Vsako nedeljo po 9. maši imamo verouk. Ker je vedno veliko otrok pri tej maši, včasih duhovnik tudi pridiga med mašo samo otrokom. V nedeljo nam je rekel, da smo vsi zelo bogati. Jaz sem ga debelo pogledal, ker je bila moja denarnica prazna. Potem nam je rekel, da smo bogati zato, ker imamo v žepih in torbah polno sreče in ljubezni. Oboje lahko delimo z drugimi ljudmi in jih napravimo srečne. Le kako, sem si mislil. Pa je rekel, če poberemo igrače ali pospravimo čevlje, je to toliko, kot bi vzeli nekoliko sreče in ljubezni iz žepa ter jo delili z mamo. Tako sem zvedel, kako sem lahko bogat, čeprav je denarnica prazna. — **Igor Tomažič, Ringwood, Vic.**

Bila je v mamin domovini

Že dolgo se nisem nič oglasila. Med tem časom sem obiskala mamino domovino Slovenijo. Bile smo: mama, jaz in sestra Juditka. Bilo je zelo lepo. Kar privadila sem se tam. Ko je bilo treba nazaj domov, mi je bilo kar težko. Vsi smo bili žalostni, ko smo se poslavljali na Brniku pri Ljubljani. Marsikaj imam povedati, a za danes bo dovolj. Drugič bom nadaljevala. — **Mirjan Bavčar, Fairfield, 2165**

Imeli so lep očetovski večer

Dragi rojaki: Veliko slovenskih otrok nas je nastopilo na očetovskem večeru Slovenskega društva Sydney. Smo deklamirali, peli in igrali. Med seboj smo se dobro spoznali. Prvi nastop je imela Dorica Kmetičeva, čestitala je očetom, potem je Joško Šajn zaigral dve pesmi, Danica je lepo zapela. Zelo lepo so nastopile s pesmicami vse tri Selakove deklice, Martin Konda je pa deklamiral. Irena Kužnik je zapela o očku, Edi Tomažič je zaigral Moj fantič. Mici Konda je deklamirala, pa tudi Mark Valenčič. Peli sta Olga in Silvija Kužnik, Anica Valenčič je deklamirala. Tudi Frank Mramor je imel svoj program, enako Suzana Kern. Če sem koga izpustil, naj oprost. Imel sem pa svojo vlogo tudi jaz. Kako sem opravil z njo, ne bom pisal. Tisti, ki ste bili tam, tako veste, drugi pa prihodnjič gotovo pridite! — **Igor Kobal, Rydalmere, 2116.**

NAŠA SOSEDA — PAPUA - NOVA GVINEJA

Tomaž MOŽINA

AVSTRALIJA NAVSEZADNJE ni tako osamljena.

Na severu, v neposredni bližini quinslandske obale, leži velik otok — Nova Gvineja. Neki ga imajo kar za celino, saj zavzema celih 338.000 kv. milj (za primerjavo: Jugoslavija meri 98.720 in Slovenija 7.790 kv. milj). Polovica tega otoka sedaj pripada Indoneziji in se imenuje Zapadni Irian, dočim je vzhodni del zaenkrat še pod avstralskim pokroviteljstvom.

Toda kako dolgo bodo plemena Papue in Nove Gvineje trpela nadzorstvo tuje, če že ne kolonialne sile? Kaže, da ne dolgo. Domačini postajajo bolj in bolj narodno zavedni. Mogoče je njihova samoza-vest še krhka, toda očitno se potegujejo in borijo za državno samostojnost. Že čez par let bomo bržkone imeli opraviti z novo neodvisno republiko.

Lani sem se mudil tam, pa naj na kratko predstavim našo najbližjo sosedo — Papuo in Novo Gvinejo. — Že iz imena pravilno razberemo, da govorimo o dveh pokrajinah:

Papua, ki ima 86.120 kv. milj in 700.000 prebivalcev, je postala leta 1884 britanski protektorat in je nato čez dobrih 20 let prešla pod avstralsko nadzorstvo.

Ozemlje **Nove Gvineje** je večje — obsega 92.140 kv. milj (skupno z otočji) in šteje 1.600.000 duš. Do prve svetovne vojne, predno so jo okupirale avstralske vojne sile, je bila kolonija nemškega cesarstva.

Obe ozemlji sta zelo gorati, imata pretežno tropično podnebje in obilico padavin. Ljudje bivajo predvsem v vaseh in naseljih in sledijo svojemu tisočletnemu, svojevrstnemu življenju. V notranjosti otoka so še plemena kamene dobe. Nekatera se predajajo še vedno ljudožrstvu ter temu primer-nemu slavljanju in rajanju. — Skupnega jezika še ni, razen če govorimo o spakedrani "pidgin english". — Gospodarski sistem je zelo primitiven. Denar, kot ga mi poznamo, še ne služi splošni blagovni izmenjavi. (Pripadniki verskega "tovornega kulta" denar posadijo, da bi pogнал). — Življenski standard je, če ga primerjamo z evropskim, izredno nizek, čeprav ji matična dežela (Avstralija) pomaga letno s skoraj A\$100 milijoni.

V mestih se kljub vsemu postopoma razvija industrija, n. pr. v Port Moresby-ju, Madangu, Rabaul-u. Bogastvo dežele predstavlja v glavnem surovine, poljedelski pridelki in plantažni nasadi. — V naštetih središčih raste tudi število poklicnih ljudi in izobražencev. V Port Moresby-ju je sedež deželne vlade in skupščine. Celo univerza je tam.

Belcev, po večini Avstralcev, je na vsem ozemlju Papue in Nove Gvineje kakšnih 43 tisoč. Ti imajo dejansko oblast. Kajpada se tem vse bolj in bolj protivijo izobraženi in razgledani domačini. Slišali smo, s tem v zvezi, že o nemirih na Bougainville otoku in o ekstremistični Mautanga grupi v Rabaul-u. Ko sem bil v tem mestu na obisku, sem lahko bral v očeh domačinov: belec in tujec si; tod na naši zemlji nimaš kaj iskati . . .

Dve politični stranki sta: United Party in Pangu. Zadnja prihaja v ospredje, njen voditelj M. Somare želi nezavisno državo republikanske oblike že v par letih. Dežela, kajpada, za takšno samostojno pot še ni sposobna. Pa kdo naj jih o tem prepriča? Prav verjetno se bo ponovil kak tragičen primer z afriškega kontinenta.

Razvoj in bodočnost Papue in Nove Gvineje se torej zelo tiče Avstralije. Razlogi za to so bolj rasnega, političnega in strateškega kot gospodarskega značaja. Naša dejanja in odnosi na teh področjih bodo napravili iz naše severne sosedo ali prijateljico ali sovražnico!

Tomaž z domačini v naselju Matupi blizu Rabaula

SLOVENEK

"OUTSTANDING EDUCATOR OF AMERICA"

FYI (For Your Information), uradno glasilo državne univerze v Kentu, Ohio, poroča v izdaji z dne 23. avgusta, tudi naslednje:

Sedem naših profesorjev je dobilo vsenarodno priznanje. Izbrani so namreč bili za vključitev v publikaciji, **Outstanding Educators of America** (Odlični vzgojitelji Amerike), 1971. V knjigi bodo objavljeni življenjepisi zmagovalcev. Vsaka univerza ali kolegij v državi imenuje po nekaj svojih profesorjev, ki v največji meri dosegajo naslednja merila: predavateljske zmožnosti v razredu, doprinos k raziskovanjem, administrativne sposobnosti, delo za skupnost in poklicni ugled.

Kentska univerza je med največjimi v Združenih državah, saj na njej poučuje nad tisoč profesorjev. Od več kot tisoč jih je bilo za zgornje priznanje po zgoraj omenjenih merilih izbranih in po vsenarodni komisiji potrjenih sedem. Eden iz te sedmerice najboljših je slovenski profesor sociologije **dr. Edi Gobec**. Univerza ga smatra za enega svojih najboljših predavateljev. Naš slovenski profesor je poleg več del v slovenščini tudi avtor sedem knjig in monografij v angleščini in številnih

razprav v strokovnih žurnalih in enciklopedijah. Je glavni urednik znanstvene serije pri Cleveland Society for the Blind (druge največje ustanove za slepe v Ameriki) in sourednik mednarodne sociološke revije *The International Journal of Contemporary Sociology*, ter član uredniškega odbora revij *Indian Sociological Bulletin* in *Revista Internacional de Sociologia*. Poleg tega je ustanovitelj in ravnatelj ustanove *Slovenian Research Center of America, Inc.*, glavni tajnik založbe *EURAM Books* in drugi podpredsednik mednarodne organizacije *D. T. K., The International Social Science Honor Society*, ki ima društva v 86 državah. Izvoljen je bil tudi v Narodni register prominentnih Amerikancev in predsednik Nixon ga je svoječasnno poprosil za nasvet v pogledu svoje administracije. Rojak Gobec zdaj pripravlja svojo osmo angleško knjigo, v kateri bo opisal znamenite in izredno uspešne Slovence po vsem svetu.

Profesor Edi Gobec je poročen z Mileno, bivšo učiteljico iz znane Osenarjeve družine. S hčerka-ma Milico in Mojco živijo na naslovu 29227 Eddy Rd., Wickliffe, Ohio 44092.

SPOMENIK KORISTNI ŽUŽELKI

Mira Mar

SVOBODNA NARAVA JE TAKO USTVARJENA, da se nobena živalska ali rastlinska vrsta preveč ne razmnoži po raznih deželah. Vsaka ima poleg svobode tudi svoje naprotnike in sovražnike, ki preveliko naraščanje kake vrste sproti redčijo, navadno za svojo lastno prehrano. Koliko bi bilo raznih muh in drugih žuželk, če bi jih ptiči ne lovili za svoj vedno lačni želodec! To je samo en primer, da se razume, kaj hočem povedati. Seveda pa imajo tudi ptiči svoje sovražnike, bodisi druge bolj močne ptice, ali pa razne štirinogate živali, povrhu pa še človeka. Tako se vzdržuje v naravi primerno ravnotežje, da življenje hodi naprej svoja mirna pota.

So pa tudi izjeme. Avstralija je bila dolga tisočletja zelo osamljena celina. Živali in rastline, ki so bile domač "pridelek", so bile tudi tako prirojene, da so dosti dobro vzdreževale medsebojno ravnotežje. Nobena vrsta ni tako narasla, da bi ostale do kraja izpodrinila. Drugače pa je bilo, ko je prišel v deželo beli človek in začel upoštevati tudi tuje živali in rastline. Vzemimo samo zajce. Ali pa podivjane dingo pse. Ko so se te živali začele svobodno razmnoževati po avstralskih planjavah, se je hitro pokazalo, da avstralska narava ni bila na to pripravljen. Ni imela primernih nasprotnih ukrepov in če bi ne posegla vmes človekova iznajdljivost, ki je naravi pomagala, bi že davno zajčja zalega pokrila Avstralijo od morja do morja. Prav tako bi se verjetno naplodile miši.

Toda namenila sem se pisati o neki žuželki, ali insektu, ki ima med nami kar svoj spomenik. Zdi se mi zelo zanimivo in je res vredno branja.

Začelo se je leta 1839, ko je neka farma v New South Walesu dobila iz Južne Amerike sadiko nekakšnega kaktusa, ki so mu rekli "bodeča hruška". Tisti kaktus je prišel v Avstralijo kot samotna sadika v lončku. Hitro se je razrasel, razvil lepo rdeče cvetje in končno sad, prav užitne hruške. Na farmi so bodečo hruško presadili na prosto in dali vejice sosedom, ki so jih z veseljem potaknili po svoji zemlji. Bodeča hruška se je kar hitro razbohotila v taki množini, da je niso mogli sproti ne posekati ne požgati. Farme so bile še tudi preveč redke, da bi kmetje s skupnimi napori ustavili naglo rast kaktusa. V naravi sami se pa ni pokazala prav nobena ovira, kazalo

je celo, da je zemlja in podnebje kakor nalašč ustvarjeno za tako bogato rast te od drugod uvožene hruške. Bere se v knjigah, da je v malo manj kot sto letih ta kaktus, visok do 6 čevljev, prekril več kot 100,000 štirjaških milj NSW in Queenslanda. Vse je moralo bežati pred njim, ljudje in živali. Velik del podeželja je bil v samem trnju.

Avstralci so se začeli spraševati, zakaj v Južni Ameriki, kjer je menda ta kaktus doma, ne preraste celih ogromnih okrajev. Poslali so znanstvenike, da najdejo na to vprašanje odgovor. Zvedeli so, da je tam več vrst žuželk, ki se s tem kaktusom hranijo in tako zavirajo njegovo prehitro rast. Skušali so izbrati najbolj učinkovito vrsto in jo uvoziti v Avstralijo. Zelo se je posrečilo. Žuželki je ime *Cactoblastis* in je nekak molj ali hrošč, ki mu nobena hrana ne tekne tako kot prav človeku in živali tako zasovraženi kaktus, ki ima še posebno ime: *Opuntia*.

Najprej so v nekem brisbanskem laboratoriju vzgojili veliko število teh moljev, da so dobili na milijone in milijone drobnih jajčec. Te so porazdelili po vejah in listju kaktusa in kmalu doživeli zaželeni uspeh. Ko so se iz jajčec razvile bube, se je lahko od precej daleč slišalo, kako po kaktusovem grmovju vse hrusta in žveči. Grm za grmom je padal, izpodjeden je omahnil in se posušil pod vročim avstralskim soncem. V nekaj letih je bilo vrnjenih za pašnike kakih 25 milijonov akrov prej s kaktusom preprežene zemlje.

V nekaj letih je zmanjkalo v Avstraliji tiste ga kaktusa — *Opuntia*, pa je zmanjkalo tudi *Cactoblastis*, ker se ne loti nobenega drugega živeža. Svojo nalogo v Avstraliji ta hrošček opravil, nihče ga več ne pogreša. Hvaležnost — ali vsaj hvaležen spomin — je pa le zaslužil. Zato so kmetje v mestecu Boonarga v Queenslandu zgradili njemu v spomin *CACTOBLASTIS MEMORIAL HALL* in se postavljajo s tem, da je to edini spomenik kaki žuželki ali hrošču na vsem velikem svetu.

Žena možu: "Kaj naj ti jutri kupim za rojstni dan?"

"Revolver!"

"Ali si res že tako do kraja obupan? Pa zakaj bi se ravno jutri streljal?"

"Saj ne bom sebe. . ."

"A, tako. Nikar! Kdo ti bo drugo leto kaj kupil za rojstni dan?"

KOLESARSTVO KOT ŠPORT

LETOS V MAJU je videla Slovenija eno največjih etapnih kolesarskih dirk — Giro d' Italia. Tako smo videli zapisano. Kaj vemo o kolesarskem športu?

Kolo, kot ga danes poznamo, je od svojega rojstva doživelo mnogo sprememb. Spreminjala se mu je oblika, spreminjala uporaba. Tudi ime: dvokolo, bicikelj, kolo. . .

Do popolne veljave in uporabnosti kolesa je pripomogel škot Dunlop, ki je iznašel kolesu gumijaste zračnice ali plašče, da je kolo vse bolj gladko steklo. Dunlopovo ime je tudi sicer zelo znano in industrijskem svetu.

Ni bilo dolgo, da je kolo postalo eno najbolj navadnih vozniš sredstev za izlete in ogledovanje sveta. Prav tako se je kmalu začelo tekmovalstvo, kdo bo hitreje vozil, kdo bo koga prehitel. In kolesu se je rodil nov namen: šport! Rekli so mu in mu še pravijo: biciklistični šport. Tako so že leta 1896 nastopili biciklisti na olimpiadi v Atenah. Štiri leta pozneje so se že združili v mednarodno unijo športnih kolesarjev. Leta 1921 so priredili tekme za svetovno prvenstvo.

Da bi bil kolesarski šport bolj zanimiv, so začeli med tekmovalci razločevati profesionalce od amaterjev. Oboji nastopajo na prireditvah za svetovno prvenstvo, toda ločeno. Za nekatere dežele in narodnosti so bolj zanimivi eni, drugod pa drugi. V kolesarskem športu se udeležujeta oba spola in ljudje vseh starosti.

Slovenci v domovini najbolj poznajo cestne dirke — od 60 do 400 km. Razdalje okoli 300 km prevozi v eni sami dirki, daljše pa razdelijo v odseke, ki jim pravijo etape — in tako pridemo do etapnih dirk. Od teh sta najbolj znani italijanska (Giro d'Italia) in francoska (Tour de France). Slovenska etapna dirka nosi preprosto ime: Po Sloveniji, v novejšem času tudi: Alpe — Adria.

Kolesarske dirke — posebno etapne — niso šala. Tekmovalci se mora prebijati prek visokih gorskih prelazov, kjer ga tudi sredi poletja lahko zasači pravi zimski metež. Okvare kolesa, ki so več ali manj neizogibne, si mora popraviti sam. V vsem tem igra veliko vlogo telesna zmogljivost in vztrajnost volje vsakega tekmovalca. Za izrazito gorske dirke so razpisane posebne nagrade in tudi po posebnih pravilih. V Sloveniji in sploh Jugoslaviji take dirke potekajo čez vršiče.

Mišli, October, 1971

Kolesarski šport pozna tudi dirke na kronometer: koliko časa je vzelo? Tekmovalci — navadno po 4 v eni ekipi — startajo posamič od ene do treh minut narazen, proga je navadno 60 km dolga in vsak tekmovalec je navezan le sam nase in na svojo sposobnost.

Še posebno omembe vredne so tako imenovane **kriterijske dirke**. Proga zanje je primeroma kratka, pa jo mora zato tekmovalec prevoziti po desetkrat, dvajsetkrat ali še večkrat. Med vožnjo ocenjujejo tekmovalce na vsakih nekaj zavojev po tem, kakšen je vrstni red prihoda skozi cilj. Skušnja uči, da je končni izid te vrste tekem velikokrat zalo negotov.

Končno se ustavimo še pri kolesarskih tekmah, ki imajo ime "Cyclocross". Slovenci jim pravijo "dirke čez drn in strn". Vijejo se preko zelo težkega terena, polnega vsakovrstnih ovir. Spet in spet mora kolesar zadeti kolo na rame in peš hiteti do nove odprte proge. Razume se, da so tega zmožni le posamezni specialisti, na svoj način strenirani. Svetovni prvak v tej panogi kolesarstva je Belgijec Eric de Vlaeminck.

Po kolesarskem športu raznih oblik najbolj slovijo Belgijci, Nizozemci, Francozi in Italijani. Baje prav v Italiji kolesarski šport najbolj in največ "nese".

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi člane in prijatelje

na

DRUŽABNO PRIREDITEV

sobota 23. oktobra ob 8. zvečer

POLJSKA DVORANA, CANLEY VALE
(Vogal Bereena & West Sts.)

Za prigrizek in pijačo preskrbljeno
Dobro voljo bo podžigal JADRAN

Moške prosimo: Pridite v suknjičih in
kravatah!

Odbor SDS

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

P. Valerijan Jenko ofm

311 Merrylands Rd., Merryland, N.S.W. 2160

Telefon: 637-7147

Službe božje

Merrylands (sv. Rafael): vsako nedeljo ob 9:30

Croydon Park (sv. Janez): vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10:30

Sydney (St. Patrick): vsako drugo nedeljo ob 10:30

Leichardt (sv. Jožef): vsako tretjo nedeljo ob 10:30

WOLLONGONG: vsako drugo nedeljo v mesecu ob 4.45 (St. Francis Home)

CANBERRA (Braddon): vsako tretjo nedeljo ob 7. zvečer

HAMILTON — N.C.: vsako peto nedeljo ob 6. zvečer. (Sacred Heart cerkev)

ŠE O VESELOVEM

V zadnjem mesecu je bilo pri naši cerkvi v Merrylandu precej narejenega. Končani so zidovi pri stanovanju za duhovnika, zakristiji in razredu. V zadnjih dveh tednih so bili izkopani fundamenti za sanitarije (pod cerkvenim podom) in za cerkvene zidove.

Sedaj se že lahko dobro vidi, kakšna bo prostornina nove cerkve. Nekdanji pevski kor na desni strani cerkve se je moral umakniti. Tudi dober meter cerkve na tistem mestu, kjer je oltar, je moral biti adrežan. Tako je cerkev sedaj precej manjša. Ob nedeljah so vsi sedeži zasedeni, nekateri pa morajo celo stati. Pa upamo, da se ne bo treba dolgo stiskati. Kmalu bodo stene okrog stare cerkve "zrastle", sprejele novo streho in nam nudile mnogo prostornejšo cerkev.

To bo mogoče zaradi tega, ker je vsa gradbenega dela prevzel Mr. Rueben F. Scarf. Njegov gradbeni "team" pomaga raznim karitativnim institucijam in cerkvam, da bolj poceni pridejo do poslopij, ki so jim potrebna. Njegov "team" je non-profitable. Plačati je treba le delavce in gradbeni material.

G. Scarf je sicer že pred tedni prevzel nalogo gradnje naše cerkve. Toda dosedaj je bil njegov "team" zaposlen drugje in se niso mogli posvetiti temu novemu delu v polni meri. V drugem tednu oktobra pa bodo gradbenega dela gladko stekla. To pomeni, da bo delo hitreje končano. Bodo pa zato večji stroški. V kratkem bo treba urediti glede posojila na banki. To pomeni, da bomo plačevali obresti. Zato bo še veliko bolj potrebno, da bodo darovi stalno prihajali. Posebno nove dobrotnike prosimo, da se pridružijo dosedanjam, da ne bo celotno breme na ramah nekaterih.

Važno glede gradbenega teama g. Scarfa je to, da pri vseh delih lahko rojaki pomagajo tudi v bodoče. To se pravi, čimveč bo pomoči od naše strani, tem manjši bodo stroški za plače delavcem in obrtnikom. To poudarjam, da ne bo kdo pod napačnim vtisom, da sedaj ne more več pomagati s svojim delom pri cerkvi.

Pa še nekaj! Ko bomo imeli novo cerkev, bo zelo važno, da bo udeležba pri službah božjih v njej redno številna. Zato naj bi vsak rojak v Sydneyu sklenil, da bo šel vsaj enkrat vsak mesec v Merrylands. Ostale nedelje pa naj se udeležijo službe božje na enem od ostalih krajev, kjer je slovenska maša, ali pa v avstralski cerkvi. Po tem načrtu bo vedno lepa udeležba. Rojaki iz Merrylandsa in okolice bodo pa seveda prišli vsako nedeljo. Več o tem boste čitali v "Rafaelu" in v prihodnji številki "Misli". P. Valerijan.

CANBERRA, POZOR!

Od oktobra meseca dalje bo slovenska služba božja pri vas v kapeli ob cerkvi sv. Petra in Pavla v Garran-u. To je vsako tretjo nedeljo v mesecu, ob 6. uri zvečer. Torej 17. oktobra, 21. novembra, 19. decembra in tako naprej. — P. Valerijan.

GOVOR ŠKOFA DRŽEČNI KA V WASHINGTONU

(Zglašeno iz Družine)

ZEMELJSKA DOMOVINA JE KRAJ, kjer smo se rodili mi in naši predniki, kjer smo prejeli vzgojo in izobrazbo, kjer nas je domače okolje po svoje oblikovalo kot člane določene narodne skupnosti. Slovencem je božja Previdnost naklonila kot domovino čudovit predele zemlje v osrčju Evrope pod Triglavom. Tu so se naši predniki v teku stoletij izoblikovali v samostojen narod z lastno kulturo in omiko. Ta kultura je od početka do najnovejših dni nosila krščanski pečat. Temelje sta ji položila sv. brata Ciril in Metod.

Slovenska domovina je v zadnjem stoletju postala pretesna, ni bilo več dovolj kruha za vse. Pričelo se je izseljevanje, iskanje zaslужka v tujini. Pesnik Župančič že v začetku tega stoletja toži: "Kje DOVOVINA SI? Ali na poljih teh, ali si v plavžih in rudnikih, tu preko morja in ni ti mejá?"

Pesnikova tožba je dobila danes še globlji pomen. Novl časi so povzročili še večjo selitev iz domovine. Slovenska kri je razpršena po vsem svetu. Tu v Ameriki ste si slovenski rojaki ustvarili novo domovino. Novi rodovi, ki so rasli tukaj, se čutijo tukaj doma. Upravičeno! Vendar vas vežejo tesne vezi s staro domovino: ne samo vezi krvnega sorodstva, ne samo spomini na prednike, ampak zlasti krščansko izročilo. Kot naši predniki v stari domovini ste tudi vi tukaj gradili cerkve, ustanavljali slovenske župnije. V spomin 1200-letnice pokristjanjenja Slovencev ste postavili krasen spomenik: slovensko kapelo v narodnem svetišču Brezmadežne v Ameriki, ki je bila danes blagoslovljena.

S to kapelo ste hoteli postaviti spomenik vsem tistim, ki so v teku stoletij slovensko ljudstvo vzgajali in mu kazali pot v luči evangelija. V preteklem stoletju, v dobi narodnega prebujenja, sta zlasti Slomšek in Baraga visoko dvignila baklo evangelija.

Slomšek je po zagledu sv. bratov Cirila in Metoda vzgajal naše ljudstvo. Njegovo geslo je bilo: Sveta vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličavne narodne omike. Kot Slomškov naslednik sem posebno vesel, da ste te besede vklesali ob podobno Slomška v tej kapeli. Vem, da vam slovenski materni jezik ne pomeni več toliko kot v stari domovini, je pa še vedno ključ do slovenske narodne omike, če hočete kot slovenski narod obstajati tudi v novi domovini.

Misli, October, 1971

Drugi duhovni velikan našega naroda v preteklem stoletju je Friderik Baraga, ki je izvršil pionirsko misijonsko delo med ameriškimi Indijanci. Njegove besede, ki ste jih vklesali poleg njegove podobe v tej kapeli: Moja edina želja je, da bi bil tam, kjer me želi imeti Bog", so praktičen dokaz za vsakega kristjana ki želi nesebično služiti Bogu in ljudem, bodisi doma v domovini, bodisi na drugih, daljnih, postojankah božjega kraljestva . . .

CERKVENI PEVSKI ZBOR SV. RAFAELA

vljudno vabi na

ROMANJE IN PIKNIK

NEDELJA 24. oktobra popoldne

SLOVENSKA ZEMLJA,

Horsley Park, Sydney

S P O R E D:

1:30 maša na prostem in pete litanije
2:30 uvod v piknik s kratkim kulturnim programom: — Prijateljska srečanja in prosta zabava.

Dobiček namenjen cerkvenemu
gradbenemu skladu

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Lidija Dora Cah, Schofields. Oče Ivan, mati Magda r. Fabijan. Botrovala sta Evgen in Branka Sau — 5.9.1971.

Stephen Rajk, Bondi North. Oče Franc, mati Justa r. Hofer. Botrovala Alojz in Barbara Brod-nik — Corrimal, 12.9.1971.

Joseph Louis Brodnik, Corrimal. Oče Alojz, mati Barbara r. Rajk. Botrovala Franc in Justa Rajk — Corrimal, 12.9.1971.

NEW SOUTH WALES

Point Piper. — G. Stanko Petkovšek, zdaj predsednik kluba TRIGLAV v Sydneyu, je lansko leto odpovedal MISLI in namesto tega lista naročil verski list DRUŽINA v Ljubljani. Zaslužil je pohvalo in jo v MISLIH tudi dobil. Letos je pa sprožil agitacijo za mohrske knjige iz Celja, čeprav dobro ve, da je imela doslej in še ima po vsej Avstraliji poverjenike in naročnike DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU. Ta poteza Stanka Petkovška zasluži grajo in naj jo v našem listu tudi brez ovinka dobi. Ne da bi mi imeli kaj zoper Mohorjevo v Celju, to si pa lahko vsakdo misli, da bodo naročniki na celjske knjige odrekli sprejem celovških. Redko kdo bo vzel oboje, toliko se že poznamo med seboj. In to je stvar v škodo. Dovolj je znano, koliko Mohorjeva v Celovcu stori za vzdrevanje slovenstva na Koroškem, da se ne utopi v potujčenju, dovolj je vidno, kako zelo bo omejen slovenski trg za celovške knjige, če Slovenci v izseljenstvu odpovemo, dočim ima Mohorjeva v Celju kar doma dovolj prostran trg in nima takih finančnih težav kot celovška. Žal, Stanko Petkovšek s svojo okolico na to očitno ni pomislil, pa je dvignil agitacijo za celjsko Mohorjevo. Naj na novo premisli in svoje naročnike na celjske knjige nagovori, da bodo sprejeli tudi celovške! — **P. Bernard.**

Jannali. — Sredi septembra sem se vrnil z obiska v domovini. Kot sem nekoč že pisal, sem doma od Marijinega Celja nad Kanalom. Bilo mi je na tem, da kdo od nas tu v Avstraliji kaj prispeva k obnovitvi ondotne cerkve. Zdaj sem videl, da so vse lepo obnovili tudi brez nas, zunaj in znotraj, tako lepa ta cerkev še nikoli ni bila. Dva zvonata sta prelita, ne samo eden, kot smo poprej slišali. Tudi imajo stroške že vse poravnane, zato mi tu v Avstraliji le svoje cerkvene zadeve krepko podprimo, da ne bo preveč dolga. Prihodnjič bom poslal sliko obnovljene cerkve in nekaj zgodovine našega Marijinega Celja. — **Julij Bajt.**

Camberra, ACT. — Zdaj se lahko samo še s tem pohvalim, da sem dobil lep titel: camberrski čvekač! Naj pa torej še naprej čvekam. Nedavno se mi je posrečilo, da sem spoznal Veselovo, ki ga p. Valerijan upravlja v blagor sydneyjskim rojakom. Veselovo je še skromna zadeva, obeta pa vztrajno rast. Lega je primerna za prihod z vlakom ali avtom. Le za parkiranje je v tako prometnem kraju zadrega. P. Valerijan je pravi misijonar, delo mu raste čez glavo. Telefon zvonijo pozno v noč, ljudje iščejo vseh mogočih nasvetov, pater mora biti vse-vedež. Vendar je pater zmerom dobre volje in prijazen z vsakim. Jaz na njegovem mestu ne bi bil, to mi lahko verjamete. — **Joža Maček.**

VICTORIA

Melbourne. — Že dolgo me ni kako poročilo v dnevniku tako čudno zadelo kot nedavno. V isti koloni drugo za drugim je stalo: Indonezijski pesnik, ki se je dneve in dneve postil na stopnicah tukajšnjega glavnega poštnega urada, je končno nekaj zavžil, nekateri, ki so sledili njegovemu zgledu, še vztrajajo. Ljudje so si jih ogledovali in jim dajali denar za pakistanske begunce v Indiji. Zbrali so v kakih treh tednih \$6,000. Takoj na to je bila notica, da so roparji nekje v Victoriji ali v Južni Avstraliji, sem pozabila, vlomili v banko in odnesli nekaj tisočev. Policija nima sledu za njimi. — Zamislila sem se v dvojno vrsto ljudi. Nekateri so res velikodušni, ne mislijo nase, za blagor bližnjega, tudi če je daleč onkraj morja, so pripravljeni vzeti nase čudovite žrtve. Kar zares pozabijo nase, kot ti fantje pred poštnim uradom. Drugi pa izključno samo nase mislijo in snujejo velike zločine, da ustrezajo svoji samopašnosti. Res sta to dve skrajni meji v človeški družbi, ogromna večina nas je v sredi teh dveh skrajnosti. Vendar morash nehoti ugibati: kaj je vendar človek? In mi, ki smo "vmes", gotovo nismo čisto na sredi, saj tako bi bili prave ničle. Veliko vprašanje je, v katero skrajnost se nagiba večje število "neutralnih" — kaj pravite? — Pozdravlja Marija N.

K e w : — Dragi bralci in bralke! Želim vam priporočiti majhno knjigo, ki se ji pravi **FILOTEJA**, kar pomeni prijateljica božja. Knjigo je spisal sv. Frančiek Saleški, ki je bil slaven škof. Ta zlata knjižica je prijazna voditeljica k bogoljubnemu življenju in to ne samo človeku v stiski, temveč v vsakem življenjskem položaju. Pripravna je za vse stanove in poklice. Jaz sem jo že večkrat prečitala, pa jo zmerom rada ponovno odprem in berem. Vedno znova zajemam iz nje duhovno korist. Mislim, da je knjiga nazadnje izšla pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu. Je lepo vezana in šteje 310 strani. Če imate še CENIK mohorskih knjig, kot ste ga našli v Koledarju za 1971, pogledajte na stran 2 in boste našli omenjeno to knjigo. Stane \$ 1-50. Jaz sem jo dobila pri MISLIH, gotovo jo bo pater tudi vam rad posredoval. — **Naročnica.**

Ringwood. — Oni dan sem se ustavila v Melbourne pri glavni pošti. Na stopnicah je sedela skupina mladih ljudi okoli pesnika Pavla Poermono iz Indonezije. Ni bil kak protest, kot bi človek mislil na prvi hip. Ta skupina je bila nenavadno mirna. Slišal si le zahvale in videl smehljaje. Poseben vtis na mimoidoče so napravljale Pavlove mile oči, ki so se zahvaljevale darovalcem. Pavel je sedel brez vsake hrane ne 14 dni na stopnicah poštnega poslopja in s svojim postom skušal omehčati avstralsko vlado, da bi podelila večjo denarno pomoč beguncem iz Pakistana. Obenem je opominjal ljudi, ki so hiteli v trgovine kupovat, da v Indiji stradajo milijoni siromakov. Ljudje so s svojo radodarnostjo presenetili Pavla samega. Upal je, da bo nabral nekaj tisočakov. Na koncu posta je poslal v Indijo 20 tisoč dolarjev. K temu je dosti pripomogel dnevni tisk, ki je razglašal Pavlov namen. Mislija sem si: zopet nov dokaz, da ljudje poznajo sočutje, le vzbuditi ga jim je treba. Je tudi dokaz, da mladina ne protestira vedno iz sebičnih razlogov. In še to: dnevni tisk lahko naredi veliko dobrega, če se le hoče zavzeti za pravo stvar. — **Anica Srnc.**

SOUTH AUSTRALIA

Port Lincoln. — Ker tu nimamo ne p. Bazilija ne p. Valerijana, da bi sporočila o mojem ležanju v bolnici, moram to narediti sama. Ob začetku počitnic smo se odločili in odpotovali v Adelaide na poroko hčerke naših prijateljev in na obisk k sorodnikom. Lepo smo se imeli in 31. avgusta smo se vračali proti domu. Že so nam iz daljave migljale luči našega Port Lincolna, ko se je zgodilo: na neki kmetiji ob cesti je kmet peljal konje k počitku,

konje dirkače, ko se mu je eden razbrzdal, utrgal in zdrvel na glasno cesto prav v hipu, ko smo mi peljali mimo, in smo trčili skupaj. Konj je poginil, mi smo pa hvala Bogu vsi ostali živi. Možu in otrokom se ni nič zgodilo, jaz sem si pa zlomila nogo. Zdravila sem bom nekaj mesecev, pravijo, imam počitek, pa si ga prav nič nisem želela. Človek res noben hip ne ve, kaj ga nekje čaka. Pišejo in svarijo: pazi, kako voziš! Prav, seveda, ali nesreča najde svojo pot tudi če voziš prav. Z veseljem smo vzeli na znanje, da nas misli obiskati p. Bazilij, žal da ga ne bom mogla sprejeti doma. Pozdrav vsem! — **Roža Franco.**

ČE JE TREBA KAJ ODJEZICITI

Pepe Metulj

Morda ste sami vse rešili v prejšnji številki. Če ne, pa to preberite:

Preboleznik je prebolel neko bolezen.

Skurna zgodba je grda, nevšečna.

Podritoval sinu — potuho mu je dajal, vdajal se mu je.

Stoglaji za čevlje (tudi stogla ali stogelj) so vrvice, pa tudi jermeni.

Sura krompirja je velika vreča.

Zanasdel je toliko kot zavoljo nas, kar se nas tiče.

Nedev je prost dan, ko se ne dela.

Mehač je harmonikar.

Strminci so kmetje s kmetijami v strminah.

Taloven je, kdor se žalostno drži in v tla gleda. **Potlačen-**

Kužev — majhnemu kužku podoben.

Čiči, Istrijani, so nekoč po svetu ponujali jesih in na ves glas klicali kupce.

Čič ne da nič, tukaj pomeni čičanje, posedaenje. **Otroška** govorica. Ponekod dostavljajo: ležanje pa še manje.

Urha klicati. Za tem tiči cela zgodba. Nič lepa. V prejšnjih časih so širom po Evropi kresovali — s posamezniki in popivanji — vse v prve dni julija. Mnogi so se opili, bilo jim je slabo in so — bruhali. Ker je imel sv. Urh svoj praznik 4. julija, je moral postati zavetnik teh "bolnikov" in so ga (na pomoč) klicali . . .

VSAKA REČ IMA SVOJ KONEC,
SVEDER PA TRI

MATI JE MATI, SINA JI VZEMI,
VZEL SI JI SRCE.

STARA MATI KARA ME,
HČERKA MOJA MILA . . .

**P R V A
TURISTIČNA**

**V A Š A
AGENCIJA**

oskrbuje za vas:

- ★ potovanja z avioni
- ★ potovanja z ladjami
- ★ potovanja v skupinah
- ★ kombinacije potovanja:
odlet z avionom, povratek z ladjo

- ★ oskrbimo potovalne dokumente
- ★ rešujemo vse potovalne probleme
- ★ vse dni smo vam na razpolago
- ★ vsak čas nam lahko telefonirate
v vseh zadevah potovanja, ali pridite osebno

VAŠA POTNIŠKA AGENCIJA

PUTNIK

72 Smith Street, Collingwood, Melbourne
Posluujemo vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. - 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733.

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

**PHOTO STUDIO
ERIC**

305 HIGH STREET, PRESTON, VIC 3072
TEL. 480 - 1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvorazrednih fotografij za:

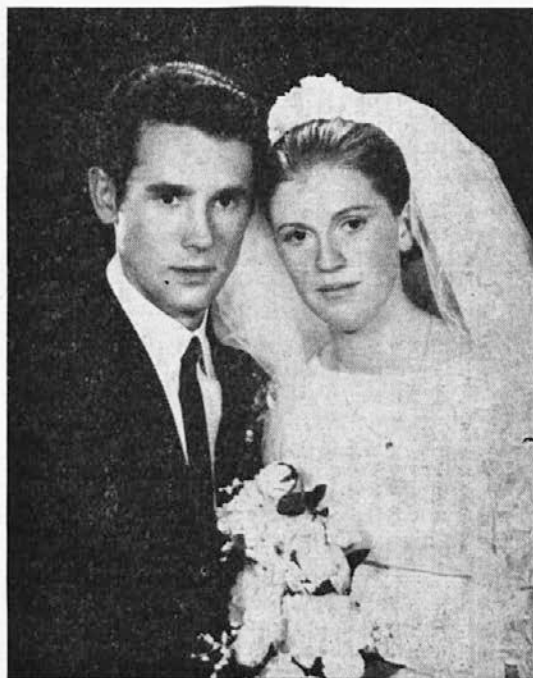
- POROKE
- KRSTE
- RAZNE DRŽINSKE SVEČANOSTI

Seveda tudi za reprodukcije in povečave
(črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča
vaš domači fotograf

Nevestam posojamo brezplačno poročne
obleke.

V zalogi imamo tudi cvetje, poročne
vence, bonbonjere in ostale poročne potreb-
ščine

Seveda govorimo slovensko
Odprto tudi ob sobotah in nedeljah.

TURISTIČNA AGENCIJA

THEODORE TRAVEL SERVICE P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE ALI PIŠITE

Tel. 31-2388, 31-2952, 31-1976.

V URADU

RADKO OLIP

- * urejuje rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta, posebno v Slovenijo in ostalo Jugoslavijo
- * Izpolnjuje obrazce za potne liste, vize in druge dokumente
- * organizira prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo I.T.D.

Charter za letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$680.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$695.10
Skupine z letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$692.90
Sydney - Zagreb - Sydney	\$704.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$707.70

(to so cene za člane društev)

Uradne ure 9-5 in ob sobotah 9-12

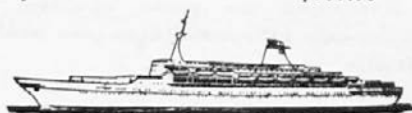

PHOTO STUDIO

V A R D A R

108 Gertrude Street
Fitzroy, Melbourne, Vic.

(blizu je Exhibition Building)

Telefon: 41-5978
Doma: 44-6733

I Z D E L U J E :

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

Posoja svatbena oblačila, brezplačno.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9 — 6.

Govorimo slovensko.

V A Š F O T O G R A F : P A U L N I K O L I C H

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG LTD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

Pri zdravniku: "Ali sploh vedno jecljate?"
"N-n-ne! N-n-ne! S s-s-a-m-m-o, k-k-k-adar g-g-go-vorim".

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 The Boulevard, Fairfield West 2165

Telefon: 72-1583

VSAK MESEC Z ZRAKOPLOVOM

IZ AVSTRALIJE V BELGRAD
za samo \$ 370.00

Skupna potovanja po zraku:

AVSTRALIJA — BELGRAD
in nazaj \$ 693.00

AVSTRALIJA — DUNAJ
in nazaj \$ 715.00

Sprejemamo tudi rezervacije za potovanja z ladjami v Evropo in na druge kontinente.

Za informacije in vozne listke:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 LITTLE COLLINS STREET

MELBOURNE, 3000 — TEL.: 63-4001 & 63-4002

BOŽIČ JE TU

CENIK STANDARD DARILNIH

PAKETOV

NAJSTAREJŠE IN NAJSOLIDNEJŠE SLOVENSKE TVRDKÉ

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001. TELEFON 87-3854

Pohitite z naročili! Garantiram, da vsak paket vsebuje samo prvovrstno blago. V cenah paketov je vključena in všteta carina. Vaši doma bodo dobili paket popolnoma brezplačno v roke. Letos ga bodo še prav posebno veseli, saj Vam je najbrž znano, da so se živila v Jugoslaviji zelo podražila.

Vsi paketi so standard paketi, ne morem vpoštevati sprememb. Edino lahko predlagate, da bo v paketu sladkor v kristalu namesto sladkorja v kockah in makaroni namesto spagetov.

Obenem z naročilom pošljite Money order. Gotov denar tudi lahko pošljete, toda samo v priporočenem pismu (registered letter).

PAKET ŠT. 1:

1 kg. kave Santos Prima
 $\frac{1}{2}$ kg. finih keksov
 $\frac{1}{2}$ kg. kakao

2 kg. \$ 6.00

PAKET ŠT. 2:

2 kg. kave Santos Prima
 1 kg. sladkorja v kockah

3 kg. \$ 7.00

PAKET ŠT. 3:

1 kg. kave Santos Prima
 2 kg. sladkorja v kockah

3 kg. \$ 6.00

PAKET ŠT. 4:

1 kg. sladkorja v kockah

1 kg. mila za pranje
 100 gr. toalet mila

2 kg. olivnega olja
 1 kg. svinjske masti
 1 kg. spagetov/makaronov

6.10 kg. \$ 9.00

PAKET ŠT. 5:

1 kg. kave Santos Prima
 1 kg. sladkorja, kocke
 1 kg. riža Carolina
 $\frac{1}{2}$ kg. bombonov, finih
 100 gr. čaja Ceylon
 100 gr. popra v zrnju

3.70 kg. \$ 7.00

PAKET ŠT. 6:

2 kg. polenovke (orig. norveška)
 1 kg. olivnega olja

3 kg. \$ 8.00

PAKET ŠT. 7:

1 kg. kave Santos Prima
 5 kg. sladkorja kristal
 5 kg. makaronov, spagetov, finih
 2 kg. riža Zlato Zrno
 $\frac{1}{2}$ kg. popra v zrnju
 $\frac{1}{2}$ kg. čaja Ceylon

13 $\frac{1}{2}$ kg. \$ 16.00

PAKET ŠT. 8:

2 kg. kave Santos Prima
 3 kg. sladkorja kristal
 5 kg. svinjske masti
 7 kg. riža Carolina Ardizzone
 1 kg. rozin (grških sultan)

18 kg. \$ 21.00

PAKET ŠT. 9: 1 kg. kave Santos Prima 5 kg. makaronov/spagetov, finih 5 kg. sladkorja kristal 5 kg. riža Zlato Zrno 5 kg. bele moke 00, najfinejše 1 kg. olivnega olja 1 kg. medu 2 kg. svinjske masti 1 kg. rozin (grških sultan) 100 gr. čaja Ceylon 100 gr. cimeta 2 stroka vanilje 26 kg. \$ 27.00	PAKET ŠT. 13: 100 kg. (dve dvo.) bele moke 00 \$ 32.00 PAKET ŠT. 14: 17 kg. svinjske masti (kanta) \$ 17.00 PAKET ŠT. 15: 50 kg. (dvojna vreča bele moke 00) \$ 16.00 PAKET ŠT. 16: 4 kg. svežih pomaranč (ali limon) \$ 8.00 PAKET ŠT. 17: 10½ kg. (cel. zaboj) svežih po- maranč (ali limon) \$ 14.00 PAKET ŠT. 18: 3 kg. kave Santos Prima 3 kg. riža Zlato Zrno 3 kg. sladkorja kristal 3 kg. spagetov Fedelini 3 kg. bele moke 00, najfinejše 3 kg. svinjske masti 18 kg. \$ 24.00 PAKET ŠT. 19: 50 kg. (dvojna vreča) bele moke 3 kg. kave Santos Prima 5 kg. riža Caržolina Ardizzone 10 kg. sladkorja v kockah 68 kg. \$ 37.00 PAKET ŠT. 20: 10 kg. bele moke 00, najfinejše 10 kg. sladkorja kristal 10 kg. riža Zlato Zrno 1 kg. rozin (grških sultan) 2 kg. olivnega olja ½ kg. finih bonbonov 600 gr. finih keksov 34.10 kg. \$ 27.00 PAKET ŠT. 21: 10 kg. bele moke 00, najfinejše 10 kg. svinjske masti 10 kg. riža Zlato Zrno 10 kg. sladkorja kristal 40 kg. \$ 32.00 PAKET ŠT. 22: 4 kg. olivnega olja \$ 7.50	PAKET ŠT. 23: 5 kg. kave Santos Prima 3 kg. sladkorja kristal 3 kg. sladkorja v kockah 5 kg. riža Splendor ½ kg. finih keksov ½ kg. finih bonbonov ½ kg. indij čaja ½ kg. popra v zrnju 18 kg. \$ 29.50 PAKET ŠT. 24: 3 kg. kave Santos Prima 3 kg. sladkorja kristal 3 kg. riža Splendor 1 kg. bele moke 1 kg. makaronov 1 kg. šunke (konzerva) 5 konz. sardin v olju 17 kg. \$ 22.50 PAKET ŠT. 25: 1 kg. kave Santos Prima 5 kg. sladkorja, kocke 6 kg. \$ 7.50 PAKET ŠT. 26: 5 kg. kave Santos Prima 5 kg. sladkorja, kocke 5 kg. riža Zlato Zrno 5 kg. makaronov/spagetov, finih ½ kg. čaja Ceylon ½ kg. popra v zrnju ½ kg. čokolade 20.75 kg. \$ 29.50 PAKET ŠT. 27: 25 kg. bele moke 00 10 kg. sladkorja kristal 5 kg. riža Carolina Ardizzone 5 kg. makaronov/spagetov, finih 1 kg. kave Santos Prima 46 kg. \$ 33.00 PAKET ŠT. 28: 10 kg. bele moke 00, 4 kg. olivnega olja 5 kg. sladkorja kristal 2 kg. kave Santos Prima 21 kg. \$ 24.50 PAKET ŠT. 29: 1 kg. kave Santos Prima 2½ kg. sladkorja kristal 3 kg. riža Carolina Ardizzone 2 kg. makaronov/spagetov, finih 100 gr. popra v zrnju 8.60 kg. \$ 9.00
PAKET ŠT. 10: 1 kg. kave Santos Prima 5 kg. sladkorja kristal 10 kg. bele moke 00, najfinejše 1 kg. rozin (grških sultan) 10 kg. riža Carolina Ardizzone 5 kg. makaronov/spagetov, finih 1 kg. olivnega olja 1 kg. mila za pranje ½ kg. toalet mila Palmolive ½ kg. popra v zrnju ½ kg. čaja Ceylon 35 kg. \$ 31.00		
PAKET ŠT. 11: 2 kg. kave Santos Prima 10 kg. sladkorja kristal 5 kg. bele moke 00, najfinejše 1 kg. rozin (grških sultan) 5 kg. spagetov/makaronov 5 kg. riža Zlato Zrno ½ kg. finih keksov 1 kg. sira Parmezan, starega 2 kg. olivnega olja 100 gr. popra v zrnju 100 gr. cimeta 100 gr. čaja Ceylon 200 gr. toalet mila palmolive 32 kg. \$ 35.00		
PAKET ŠT. 12: 10 kg. bele moke 00, najfinejše 7 kg. sladkorja kristal 5 kg. riža Zlato Zrno 2 kg. spagetov/makaronov, finih 2 kg. kave Santos Prima 2 kg. holanderskega sira (cel. hl.) 1 kg. olivnega olja 1 kg. rozin (grških sultan) 2 kg. mila za pranje ½ kg. toalet mila Palmolive ½ kg. čaja Ceylon ½ kg. popra v zrnju 33 kg. \$ 34.00		

ZASTOPNIK ZA VICTORIJO:

ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

ZASTOPNIK ZA QUEENSLAND

MRS. M. PERSIC

704 INKERMANN RD.,
COULFIELD, VIC
Tel. 50-5391

MR. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

MR. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA QLD. 4152